

Bloktentamens ondermijnen voortgangstoets

VOUCHERSYSTEEM PAST NIET IN MAASTRICHTS ONDERWIJS

De plannen voor een vouchersysteem, die door minister Deetman zijn gelanceerd, verdragen zich niet met het Maastrichtse probleemgeoriënteerde onderwijs. Dat stelt de Werkgroep Vouchers, een door het college van bestuur ingesteld adviesorgaan, dat de onderwijskundige effecten van het vouchersysteem voor de Maastrichtse situatie onderzoekt.

De plannen om het hoger onderwijs in de toekomst knipkaartsgevijs te verstrekken, vormen een essentieel onderdeel van de concepttekst van de Wet voor Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW). Volgens artikel 43 van die wet wordt elke opleiding in de toekomst verdeeld in onderwijsseenheden (aan de RL zouden dit de 'blokken' zijn) en moet aan elke onderwijsseenheid een tentamen worden verbonden. Zo'n systeem sluit aan bij de gebruikelijke examenregeling binnen het traditionele universitaire onderwijs, maar zou de doodsteek kunnen zijn voor het Maastrichtse examensysteem.

De huidige bloktoetsen voldoen door hun formatieve (niet verplichte) karakter niet aan de eisen van een tentamen: verplicht stellen past niet binnen de 'zelfwerkzaamheid' van het Maastrichtse onderwijssysteem. "De koppeling van onderwijsseenheid en tentamen zal leiden tot een utilitaristisch en examengericht leerhouding en interfereert met de essentie van het Maastrichtse onderwijssysteem", zo stelt de werkgroep in een eerste advies aan het college, waarin ze benadrukt dat de wet in ieder geval op dit punt moet worden aangepast om het vouchersysteem voor Maastricht acceptabel te maken.

Bovendien zal de arbeidsmarktfixus moeten worden afgeschaft. Het negatieve effect van de nieuwe examenregeling wordt volgens de werkgroep namelijk versterkt door de manier waarop in de WHW de numerus fixus wordt geregeld. Afhankelijk van de situatie op de arbeidsmarkt kan de minister nog na de propaedeuse een studententop (arbeidsmarktfixus) instellen. Hierdoor ontstaat volgens de werkgroep een ongewenste concurrentiedwang, die tot een vershraling van het onderwijs zal leiden.

In een brief aan de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) wijst het college van bestuur op de specifiek Maastrichtse situatie, die in het advies van de VSNU aan het ministerie van O&W moet worden verwerkt.

Het college dringt er bij de VSNU verder op aan meer aandacht te besteden aan de rechtspositie van studenten. Het Landelijk Beraad van Studentendecanen heeft uitgezocht

op welke punten de WHW de rechtspositie van studenten aantast. Zo komen deeltijdstudenten en studenten die uit 'overmacht' studieovertraging oplopen, niet meer in aanmerking voor de 'snelle' bonus. Dit schept volgens de decanen rechtsongelijkheid. En omdat de studenten zich niet meer als 'auditor' kunnen inschrijven, vervalt het principe van de geleidelijk oplopende collegegelden. Wie zijn inschrijfpunten verbruikt, moet direct het hoogste tarief collegegeld betalen. De decanen vinden het verder onverteerbaar dat een student bij aanvang van zijn studie niet weet of er na het propaedeuse alsnog een arbeidsmarktfixus wordt ingesteld.

Emely Nobis

WELLENS EREDOCTOR IN LUIK



De Universiteit van Luik heeft een eredoctoraat toegekend aan prof. dr. H. Wellens, hoogleraar bij de vakgroep Cardiologie, wegens zijn verdiensten op het gebied van onderzoek en behandeling van hart- en vaatziekten.

De plechtige uitreiking van het eredoctoraat vindt op 24 maart in Luik plaats. Erepromotor is de Luikse cardioloog prof. Culberthus, met wie Wellens nauw heeft samengewerkt in de tijd dat hij aan het Luikse academisch ziekenhuis verbonden was. Samen met hem krijgen nog een aantal vooraanstaande onderzoekers een eredoctoraat, waaronder de bekende Parijse Aids-onderzoeker Luc Montagnier.

GRATIS OPENBAAR VERVOER VOOR BEURSSTUDENTEN

Als het aan minister Deetman ligt, krijgen alle beursstudenten voortaan een jaarkaart voor het openbaar vervoer van het ministerie. Met zo'n kaart kunnen zij het hele jaar door gratis reizen. Om de kaart te betalen wordt de reiskostenvergoeding voor thuiswonende studenten afgeschaft en gaan de basisbeursen voor uit- en thuiswonende studenten omlaag.

Afgelopen woensdag tekenden de Nederlandse Spoorwegen, de Openbaar Vervoer-bedrijven en het ministerie in Den Haag een intentieverklaring waarin dit wordt geregeld. Het gaat vooralsnog om een voorlopig contract, omdat ook de Tweede Kamer 'partij' is in de overeenkomst: de Wet Studiefinanciering dient te worden gewijzigd.

Het contract gaat de minister van Onderwijs 350 miljoen gulden kosten. Met een looptijd van vijf jaar stelt de bewindsman het Nederlandse openbaar vervoer zo in totaal een bedrag van 1,7 miljard gulden in het vooruitzicht.

Volgens een medewerker van het crisisteam studiefinanciering in Groningen is sprake van een zogenaamde budgettaire neutrale operatie. De afschaffing van de reiskostenvergoeding voor thuiswonende studenten levert 200 miljoen gulden per jaar op. De resterende 150 miljoen gulden komt uit een verlaging van de basisbeurs. Hoeveel die beurs naar beneden gaat, kon de medewerker nog niet zeggen. Vast staat wel dat de basistoelage voor uit- en thuiswonende studenten met hetzelfde percentage omlaag zal gaan.

De medewerker erkent dat de maatregel niets verandert aan de financiële problemen waarmee minister Deetman op dit moment worstelt. "De maatregel is bedoeld om de enorme problemen rond de reiskostenvergoedingen op te lossen.

De studiefinancieringsrechter heeft die regeling enige tijd geleden onverbindend verklaard en, los daarvan, er gingen veel te veel studenten tegen de toekenningen in beroep." Ook studenten met alleen een tegemoetkoming in de studiekosten kunnen een jaarkaart krijgen. Eis is dan dat die tegemoetkoming groter is dan 1.000 gulden per jaar. Al met al worden zo meer dan een half miljoen klanten van Groningen straks ook klant van het openbaar vervoer. 'Straks' is, aldus de medewerker, vanaf 1 augustus 1988 of 1 januari 1989.

Remco Pols (UP)

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg. Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Tel. 043-888468

Achtste jaargang, nummer 25, 11 maart 1988

Inhoud

Pagina 3

Heren, trouw toch!

Niets beter voor een man dan een zorgzaam vrouwtje. Het veelgeroemde vrijgezellenleven leidt onherroepelijk tot een vroegtijdige dood. Ad Appels en Ferdie Otten vergeleken de risico's van de ongetrouwde man en deden enkele opzienbarende. Zoals: je kunt nog beter getrouwd roken dan niet-getrouwd niet roken.

Pagina 5

Universiteiten in Europa



Vrij verkeer van goederen, dan ook vrij verkeer van intellect in 1993. Dat is het doel waar Brussel naar streeft. Want het Europees georiënteerd bedrijfsleven zit te schreeuwen om Europees kader. De universiteiten kunnen die alleen leveren als zij meer samenwerken met zusterinstellingen in Europa. En de commissie in Brussel wil best over de brug komen: over 'n jaar of vijf moet vijf procent van de Europese studenten een onderdeel van de studie aan een andere Europese universiteit kunnen volgen.

Pagina 7

Vertrekkende voorlichter

De stem waarmee de universiteit buitenstaanders tegemoet treedt, zwijgt vanaf 1 april. Voorlichter Joep Offermans heeft zijn dienst erop zitten. "Misschien had ik het voorlichtingsbeleid krachtiger moeten aanpakken". Te laat, Joep!

En verder

Een wandeling door enge straatjes, Eva heeft heimwee naar Californië en De Limburger had weer een scoop.

Studentenhuis „In de Fortuyn”

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk

- ★ Aldaar zijn gevestigd het **RK Studentenpastoraat Maastricht** en de **RK Studentenvereniging Servatius**. Telefoon 043-211126. Secretariaat open: 9.30-12.30 uur.
- ★ In het studentenhuis zijn ingericht: een grote **conversatiezaal** met o.a. bar, TV en piano, een ruime **leeszaal-bibliotheek** (ook open voor vrije studie), een **kapel** voor meditatie en kleinere **ruimten** voor gespreksgroepen.
- ★ Het studentenhuis biedt graag gastvrijheid dagelijks van 9.30-12.30 uur en na afspraak ook de rest van de dag.
- ★ Welkom zijn de studenten van Universiteit en alle H.B.O.-instellingen, ongeacht hun levensovertuiging.
- ★ Elke zondagmorgen om 10.30 uur en donderdagavond om 19.30 uur is er een **Eucharistieviering** voor studenten. De studentepastor is de gehele week bereikbaar voor persoonlijke gesprekken.

Het Studentenhuis „In de Fortuyn” is een open huis

NIEUW!

**Volkoren
appelcake**

**Gebak van
100% volkorenmeel.**



Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

GROTIUS ACADEMIE

**VOORLICHTINGSBIJEENKOMST
over de éénjarige post-doctorale juridische praktijkopleiding**

Deze voorlichting zal gegeven worden in aansluiting op een college over de Europese fusiecontrole door prof. mr M. van Empel.

★ **Datum:** vrijdag 29 april om 11.15 uur

★ **Plaats:** de Nieuwenhof

★ **Contacthoogleraar:** prof. dr J. L. M. Elders, telefoon 043-888888

★ **Studiecoördinator:** mevr. mr M. van Empel, telefoon 02154-20900

paarlitjes



Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04950-24354.

Wintersport, Studenten reis van de stichting De Zon Skier, Portes du Soleil, Champoussin, Morgins (600 km skipistes, 190 ski liften) naast de ski-piste vanuit je bed in de lift! 2-3 persoons kamers, 7 dagen halfpension en liftpas voor f 539,00. Incl. P. Ivanyi, tel. 020-823137.

Aangeboden: grote zonnige kamer (4.20x4.80) in studentenhuis nabij centrum Maastricht. Per 1 april. Inlichtingen: 04407-2293.

Tijdelijk te huur van april tot en met juli: zelfstandig appartement met zonnig terras en tuintje in De Heeg tegen lopende kosten. te bevragen: Meendaal 124 a.

Te koop: Saab 96 L, bouwjaar 1977. Kleur: rood. In prima staat. Vraagprijs: f 6.500. Tel: 043-254942 na 18 uur.

Te koop: Opel kadett 1.2, bouwjaar 1983, kleur blauw. Eerste eigenaar. In zeer goede staat. Inlichtingen: 04458-2302.

Drie meisjes zoeken woonruimte met tenminste drie slaapkamers, liefst in centrum of Wijk. Bel Yvonne: 043-631167.

Gezocht: ruime étage/woning centr. of nabij centr. Maastricht voor samenwonend stel (medewerkers RL). Huur ca. f 1.000. Tel: (kantooruren) 888126 of na 18 uur 216023.

Te koop: hanglamp f 35,-; staande lamp f 25,-; keuken-/tuintafel f 25,-; ijskast f 75,-; salontafel met glazen blad f 50,-; salontafel wit f 30,-; wasautomaat z.g.a.n. f 650,- (nieuwsprijs f 1.200,-). Tel: 043-469346, vragen naar Ria. B.g.g. 043-617819.

Te koop in Berg en Terblijt: gerenoveerd mergelhuis, uniek gelegen, 500 m2 oppervlakte. Indeling beneden: hal, toilet, kamer met open keuken, douche, slaapkamer met vaste wastafel. Boven: tweede toilet, 2 grote slaapkamers met vaste wastafel. Grote schuur en fietsenhok. Vraagprijs f 198.00 k.k.. Inlichtingen 04406-40817

Te koop: woonhuis met garage en berging te Maastricht (Belfort). Begane grond: hal, toilet, woonkamer met open keuken, travertijn vloeren. Eerste verdieping: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en tweede toilet. Tweede verdieping: slaapkamer en twee bergingen. Dubb. beglazing, rolluiken, aangelegde tuin. Vraagprijs f 155.000 k.k. Tel: 043-435873.

Te koop: halfvrijstaande gezinswoning met garage. Doorzonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer met bad en tweede toilet. Zolder, kelder, tuin. Prijs fl 145.000. Tel. 043-622089.

Opgelet! De laatste GALAFOTO's kun je afhalen bij redactie Observant, kamer 306 J.

Te koop gloednieuwe IBM-compatible Laptop microcomputer met 20 Mb hard disk, 3,5" floppy, 8 Mhz, adaptor (110-220 V), MS-DOS 3.21, computerkoffer, software. Voor informatie bel 19.00 uur 043-255160.

Te huur aangeboden kamer in een gezinswoning te Daalhof 4x4,5 m. met eigen wastafel en muurkasten. Samen met twee medische studenten gebruik van riante keuken, woonkamer, badkamer en tuin. Prijs f. 375,- incl. Bel 043-478479 en vraag naar Han of Marc.

Gezocht student(e) die ervaring wil opdoen met het afnemen van vragenlijsten (vanaf 5 april) bij kankerpatiënten thuis t.b.v. onderzoek naar de VL aan kankerpatiënten. Gezorgd wordt voor onkostenvergoeding. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Mieke tel. 617028 of Yvonne tel. 430491.

Te koop aangeboden: bankstel 3-zits en 2 fauteuils -beige dralon- nog zeer mooi, vraagpr. f 300,- Tel. 043-632024 (na 17.00 uur) Werk: 888265 ('s morgens).

Te koop: 4 gaskachels. Tel. 043-210445 (na 18.00 uur)

Hoe doen ze 't? Het geheim van succes: vraag de 'meester' brochure. Luuk: 630626.

Te koop Apple II computer+scherm+printer+dubbele diskdrive+uitgebr. programmatuur. Koopje: f 1000,-. Tel 630626 Voor al onze cursussen kunt U ook bellen: 613575.

Te koop grote witte kanarie/parkietenkooi. Zo goed als nieuw. Vraagprijs f 30,- Tel. 253004

Te huur per 1-4 kamer 4x5m. met eigen keuken, badkamer/WC 4x4m. + vliering 3x7m., koertje, eigen ingang. In onderhuur tot 1-5 f275,- incl. Mogelijkheid tot contractovername. Berenhofstraat 6 Veldwezelt. Incl. Gerbrand 03418-54535

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgegeven van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 318,
Postbus 616, 6200 MD
Maastricht. Telefoon:
043-888468 (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaf
Ton Hamelers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Johan Muijsken

Redactie
Jacques Herraets
Wannes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/moderatoren
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyn de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistent
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paarlitjes):
Yvonne Stevens, tel. 043-624938,
werkdagen bereikbaar na 18.00
uur. Teneven op aanvraag.

Paarlitjes
Paarlitjes opgeven bij de redactie:
Voor medewerkers en studenten
gratis, anderen f 7,50. Paarlitjes
waarin onroerend goed te koop
wordt aangeboden f 25,00 (max
50 woorden).

Mededelingen
Mededelingen voor de
mededelingenpagina's doorgeven
aan Frank Speet, Dienst
Voorlichting, ist 319.

Abonnement
Leden van de universitaire
gemeenschap ontvangen het blad
gratis. Afgestudeerden en andere
belangstellenden kunnen zich
abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het
landelijk samenwerkingsverband
Universitaire Pers, samen met Ad
Valvas (Vrije Universiteit), Delta
(Delft), Univers (Tilburg), Cursor
(Eindhoven), Universiteitsblad
Twente, KU-nieuws (Nijmegen),
Universiteitsblad Utrecht,
Universiteitskrant Groningen en
het Wageningen Universiteitsblad.

UP-korrespondenten: Bert
Bakker, Esther Hageman.

**Bij de ABN:
Open een
betaalrekening
en verzeker
uw jaarinkomen.**

De ABN Privé-dekking. Voor maar f 25,- uw inkomen een heel jaar lang verzekerd. Als u door een ongeval overlijdt of ernstig invalide blijft. Dat is een belangrijke zekerheid. Als de nood aan de man komt, gaat uw inkomen immers flink achteruit. Een jaar lang inkomen tot liefst f 60.000,- netto is dan verzekerd, vrij van inkomstenbelasting. De exacte hoogte hangt af van de inkomsten die u via uw ABN-rekening hebt ontvangen in het jaar dat aan het ongeval voorafging. Dus hoe hoger uw inkomsten op de betaalrekening, hoe hoger het bedrag van de uitkering. Het maximum is f 5.000,- per maand, dus f 60.000,- per jaar. Bij een dodelijk ongeval wordt dit aan uw nabestaanden uitgekeerd. Een medische keuring vooraf wordt niet verlangd. Haal de folder bij uw ABN-kantoor.

ABN Bank

Huwelijk verkleint kans op fatale hartaanval bij mannen

EN HIJ LEEFDE NOG LANG EN GEZOND

Mannen die in het huwelijksbootje stappen varen daarmee -tenminste in één opzicht- een veilige haven binnen. Het jawoord biedt hen meer garantie op een lang leven dan het vrijgezellenbestaan. Niet omdat de vrijgezel een jachtige dagindeling zou kennen of ongezonder zou leven, maar omdat het hem vaak ontbreekt aan een sociaal netwerk. Dit valt te concluderen uit een onderzoek naar verschillen in mortaliteit tussen mannen met een verschillende burgerlijke staat, dat onder andere werd uitgevoerd door prof. dr. Ad Appels en drs. Ferdy Otten van de vakgroep Medische Psychologie.

Uit het onderzoek, waarvan de resultaten werden gepubliceerd in het februari-nummer van het Tijdschrift voor Sociale Gezondheidszorg, blijkt dat er een aantoonbaar verband bestaat tussen sterftekans en burgerlijke staat. Van 3365 Rotterdamse mannen van 45 tot 60 jaar werden tussen 1972 en 1974 allerlei gegevens verzameld over hun gezondheid en daarnaast werd genoteerd of de mannen getrouwd, gescheiden, alleenstaand dan wel weduwnaar waren. Bijna tien jaar later -in 1981- waren 350 van de 3365 mannen overleden, waarvan 112 als gevolg van een hartinfarct. Alleenstaande mannen blijken in vergelijking tot getrouwde mannen een 2.61 maal zo grote kans te hebben om binnen de genoemde periode te sterven. Als alleen gekeken wordt naar het aantal dodelijke hartinfarcten stijgt dit getal licht naar 2.80 maal. Naast alleenstaande mannen lopen ook weduwnaars een verhoogd risico op een fatale hartinfarct (3.03 maal), terwijl daarentegen hun totale sterftekans niet opvallend hoger is dan die van gehuwde mannen.

Sociaal isolement

Bovenstaande gegevens zijn gecorrigeerd voor andere gezondheidsbepalende factoren zoals leeftijd, beroepsnivo, bloeddruk, cholesterol en al dan niet roken. Die laatste factor blijkt zelfs minder bepalend voor de levensduur dan burgerlijke staat: de mortaliteit onder rokers bleek gedurende de onderzochte periode 'slechts' 1.43 maal hoger dan die onder niet-rokers. In een andere publicatie zullen de onderzoekers deze gegevens overigens nog specificeren voor rookgedrag (dus wat en hoeveel wordt er opgestoken). Het vermeende jachtige levensritme van de vrijgezel kan op grond van de gecorrigeerde gegevens als levensbekorter in ieder geval worden uitgeschakeld.

Een mogelijke verklaring voor de oversterfte levert volgens de onderzoekers de sociale netwerk theorie, die voorspelt dat mensen die in een sociaal isolement leven een verhoogde kans hebben om aan een hartinfarct te sterven. Verschillende buitenlandse studies hebben deze relatie aangetoond, maar in het onderzoek van Appels en Otten is voor het eerst gekeken naar de Nederlandse situatie. 'Sociaal isolement' wordt door hen echter uitsluitend vertaald naar burgerlijke staat, terwijl in de genoemde buitenlandse onderzoeken ook gekeken werd naar de hoeveelheid en de kwaliteit van sociale relaties (ook buiten het gezin), lidmaatschap van organisaties en bijvoorbeeld hobby's. Door enkel burgerlijke staat als maatstaf voor het sociale netwerk te nemen

ontstaat er een eenzijdige koppeling tussen 'alleenstaand' en 'sociaal isolement'. Appels hierover: "Het onderzoek gaat over de oudere, alleenstaande man. We zeggen helemaal niet dat vrijgezellen per definitie eenzaam zijn. Uit die buitenlandse onderzoeken blijkt echter dat burgerlijke staat méér voorspellende waarde heeft dan de andere factoren van het sociale netwerk. De meeste alleenstaanden worden waarschijnlijk gelukkig oud, maar als groep lopen ze een verhoogd risico."

Vertekend

De burgerlijke staat van de Rotterdamse mannen werd uitsluitend gemeten bij aanvang van het onderzoek. Eventuele veranderingen zijn in de conclusies niet verwerkt. De vrijgezel die trouwde en vervolgens toch aan een hartinfarct overleed, staat daarin nog steeds als vrijgezel te boek. Hierdoor zouden de gegevens vertekend kunnen worden. De onderzoekers zelf zijn daarover echter minder pessimistisch.

Otten: "De mannen in de onderzochte groep hebben de middelbare leeftijd bereikt en we gaan ervan uit dat er dan niet meer zoveel verschillen in de burgerlijke staat optreden. De kans dat ze nog zullen trouwen is tamelijk klein. Maar zelfs als je incalculeert dat de burgerlijke staat zich voor een aantal van hen in de loop van de tijd wijzigt, hebben we

nu toch een indicatie dat er naast de klassieke risicofactoren ook psychosociale determinanten zijn voor een hartinfarct."

Over het waarom van het verband tussen burgerlijke staat en sterftekans kunnen Ad Appels en Ferdy Otten slechts speculeren. Daarover hebben ze geen nadere gegevens verzameld. In het Tijdschrift voor Sociale Gezondheidszorg noemen ze als mogelijke verklaringen "dat sterke sociale steun een buffer vormt in de stressvolle contacten met de buitenwereld", de "onvoldane behoefte aan sociaal contact" of "de verminderde mogelijkheid ook voor het beschermen van de gezondheid nuttige dingen van elkaar te leren".

"Gedeelde smart is halve smart", voegt Appels daar later voorzichtig aan toe. "Als een ziekteproces begint is het vaak een hele geruststelling als je daar met partner of kinderen over kunt praten. Dat kan nodeloze angsten wegnemen. Mensen vermijden uit angst vaak de dokter: aandrang van een bezorgde partner kan de toegang tot de spreekkamer op een kier zetten. Een echtpaar kan bijvoorbeeld samen naar de dokter gaan. En wie zorgt er voor een chronisch zieke alleenstaande?"

Verlies

De interpretatie van de gegevens roept nog meer vragen op. Is een

VRIJE VROUWEN

Er gaat een verhaal dat de vrouwen van Troje hun mannen de toegang tot de echtelijke spoude weigerden om een einde aan de strijd af te dwingen. Ruim 3000 jaar later, een eeuw geleden, werd weer door vrouwen gezamenlijk gestaakt, tegenwoordig op 8 maart herdacht met een internationale vrouwendag.

Kan en mag een biologe bijdragen aan het zich bezinnen op het functioneren van vrouwen? Nog steeds reageren juist vrouwen gereserveerd als je aankomt met de biologische basis van gedrag. Niet vanwege het bij man en vrouw heersend misverstand dat het biologisch bepaalde ONveranderlijk is, terwijl het per definitie juist onderhevig is aan het sinds de oertijden voortdurend samenspel van selectie en aanpassing, verandering dus. Maar vooral door hardnekkige stereotypen uit de jaren zestig over de onderdanige, weinig assertieve rol van vrouwtjes in de dierenwereld. Achterhaalde cliché's.

Want na 1965 kwam een explosie van studies over primaten-gedrag. Apenvrouwen blijken tot allerlei varianten van dominantiegedrag, wedijver en manipuleerspelletjes in staat. Ze zijn meer autonoom dan mensenvrouwen in het verkrijgen van voedsel, niet onderworpen aan sociale controle door vaders en broers en ondernemend op het gebied van seksuele contacten. Kunnen we wat van ze leren? Bijgesteld inzicht in het functioneren van primaten-gemeenschappen geeft in ieder geval impulsen voor een beter begrip van menselijke samenlevingsvormen.

Mythen over vrouwen-rijken, zoals de utopie van Elisabeth Gould Davis over "a golden age of queendoms, when peace and justice prevailed on earth and the gods of war had not yet been born" zijn weinig realistisch. Maar laten we praten over de haalbaarheid om wat minder menselijk, meer primaat te zijn. Ik wil graag ontwikkelingen op het gebied van diergedragstudies uitdragen in het denkpatroon van de RL-student, autonoom, niet onderworpen aan sociale controle van manlijke collega's, de surrogaat vaders en broers...

Machteld Roede

gescheiden man bijvoorbeeld niet tevens een alleenstaande man? Uit het onderzoek blijkt dat hun positie toch niet helemaal gelijk is, want de sterftekans van gescheiden mannen verschilt niet van die van gehuwde mannen. Dat een weduwnaar een verhoogd risico op een dodelijke hartinfarct loopt kan wellicht verklaard worden door de verlieservaring. Maar helemaal zeker is ook

dat niet: de hoeveelheid tijd tussen het moment waarop de mannen hun echtgenote verloren en hun eigen overlijden kon volgens de onderzoekers niet gemeten worden (de dataverzameling zou veel te duur zijn). Dus wellicht moet hun voortijdige dood toch vooral toegeschreven worden aan de afwezigheid van de belangrijkste bron van sociale steun, zo opperen ook de onderzoekers.

Ondanks het feit dat er nauwelijks 'harde' verklaringen zijn voor de gevonden gegevens, kan de praktijk van de gezondheidszorg volgens Appels haar voordeel doen met de gevonden resultaten. Hij verwijst naar een Nijmeegs initiatief waarbij weduwnaars praatgroepen vormen om samen het rouwproces door te komen. In een ander (buitenlands) programma belt een verpleegkundige regelmatig met uit het ziekenhuis ontslagen hartpatiënten.

Als het slecht gaat volgt een thuisbezoek. Het experiment heeft geleid tot minder tweede hartinfarcten. Geen overhaast huwelijk, maar meer aandacht voor de psychische noden van de patiënt, luidt het alledaagse recept.

Emely Nobis



Samengesteld door Bart Brouwers.

Fraude

Deetman heeft vorig jaar ruim 370 miljoen gulden te veel uitgegeven aan de studiefinanciering. Een van de oorzaken daarvan zou kunnen zijn een deel van dat bedrag ten onrechte is overgeboekt naar de studenten. Met andere woorden: de studenten hebben gefraudeerd met hun aanvraag. Volgens Deetmans crisisteam zijn tot nu toe slechts enkele tientallen frauderende studenten betrapt, maar dat kan natuurlijk ook aan de manier van controleren liggen. J. Ham, de studentendecaan van de Technische Universiteit Twente, heeft de ervaring dat studenten regelmatig "vindingrijk weten om te gaan" met de mogelijkheden van het beurzenstelsel. Een kwestie van individuele creativiteit dus. "Niets is zo gemakkelijk als het adres van je tante opgeven, zodat je 240 gulden meer basisbeurs ontvangt", aldus Ham. "En", voegt hij eraan toe, "als je weet dat ze het in Groningen voorlopig nog wel te druk hebben met controleren, wordt de verleiding natuurlijk helemaal groot". Een andere truc, voor mensen met een verdienende partner: teken samen een huurcontract, zodat je op papier een kamer huurt bij je vriend of vriendin. Een hogere beurs wordt je dan in de schoot geworpen. (NRC Handelsblad)

Kritiek

Kritiek op de wijze waarop partij en regering de economie van het land bestieren, is vier Bulgaarse hoogleraren duur komen te staan. Ze zijn direct ontslagen en uit de partij gezet. Op een partijbijeenkomst van de universiteit van Sofia had Nedjalko Belev, hoogleraar aan de faculteit politieke wetenschappen, de persoonsverheerlijking in zijn land gehekeld en die in verband gebracht met de "crisis van het Bulgaarse socialisme". Een collega verweet de partij "excessieve arrogantie" en de rector "totalitair optreden". Ofschoon de vier gesteund werden door een meerderheid van hun collega's en zelfs een studentenstaking volgde, bleef partijleider Zjivkov bij zijn besluit: ontslag voor de vier 'rebellanten' en inlevering van hun partijboekjes. (Le Monde)

Den Uyl

De Universiteit van Amsterdam heeft een nieuwe bijzondere leerstoel ingesteld, die de naam van de eind vorig jaar overleden Joop den Uyl zal dragen. Het is de eerste leerstoel aan de UvA die naar een persoon vernoemd is. De dr. J.M. den Uyl leerstoel is bedoeld voor de studie van wat voluit heet: ontwikkelingen in het democratisch socialisme, in relatie tot wetenschap en samenleving. De leerstoel wordt ondergebracht in drie faculteiten tegelijk: letteren, wijsbegeerte en politieke en sociaal-culturele wetenschappen. Om de drie jaar moet iemand anders de leerstoel gaan bezetten; de eerste bijzonder hoogleraar wordt waarschijnlijk nog voor de zomer benoemd. (Folia)

Brooke

Dat Brooke 'Blue Lagoon' Shields een gezond lichaam heeft hebben we al menigmaal mogen aanschouwen, maar dat er daarnaast ook nog een gezonde geest bijhoort, heeft de de filmster -die de twintig ook al weer gepasseerd is- onlangs bewezen: miss Shields is afgestudeerd aan de befaamde universiteit van Princeton. Ze studeerde er Frans, maar slechts negen van de dertig door haar gevolgde cursussen -die elk een semester besloegen!- hadden daar direct mee te maken. La Shields liep drie cursussen acteren, drie in filmanalyse, een in dans en een in hedendaags Engelstalig drama, drie semesters keramiek, drie in psychiatrie en voorts was ze tegenwoordig bij leergangen over de vrouw en de roman, Victoriaanse kinderliteratuur, filosofie en het moderne denken, gezinssystemen onderling vergeleken, het Zelf in wereldgodsdiensten en tenslotte geologie. Voorwaar een indrukwekkend programma, dat echter in diepgang de punaise nauwelijks overtroffen kan hebben. (Overzicht)

Mensa

Het VVD-kamerlid A. van Erp wil de doelgroep van de universitaire eettafels zuiveren. Volgens Van Erp zitten er te veel mensen aan de mensa die niets met de universiteit te maken hebben. Dat zou alleen de Nijmeegse universiteit al een half miljoen gulden per jaar kosten. Ook in Amsterdam (UvA) is ongeveer veertig procent van de mensa-bezoekers niet-student, maar een woordvoerder van deze mensa zegt daar niet zo zwaar aan te tillen. De Leidse mensa meende vorig jaar al een halt te moeten toeroepen aan het illegale eten. Er werd toen voor dat doel een aantal controleurs ingezet, maar daar is men vanwege de hoge kosten ook al weer vanaf gestapt. De mensa zegt nu alleen nog maar steekproefsgewijs te controleren. (Mare)

SLORDIGE OPZET VROUWENCURSUS INFORMATICA

De cursus Vrouwen en Informatica, die mede door het universitaire Science Park is georganiseerd, kampt met moeilijkheden. Deze week bivakkeren de vrouwen noodgedwongen thuis, omdat een docent voor een belangrijk onderdeel van de cursus, Cobol, zich teruggetrokken heeft. Pas na de zomer is er een vervangende docent, hetgeen betekent dat de cursus met enkele maanden moet worden verlengd. Daarnaast moet het Science Park het nog steeds doen zonder een flink deel van de toegezegde subsidie van het Europees Sociaal Fonds. Dat geld is wel uitgekeerd, maar "verdwenen" als gevolg van de vrije val van de Maastrichtse Stichting Volwasseneneducatie, het voormalige VJV.

Circa 40 vrouwen die een eerste of een nieuwe entree op de arbeidsmarkt willen maken, zijn voor de opleiding (20 uur per week, analist-programmeur op MBO-niveau) geselecteerd.

Min of meer toevallig kwam de opleiding vorig jaar zomer onder de hoede van het Science Park. Het VJV had de cursus opgezet en er van het ministerie van onderwijs en wetenschappen en het Europees Sociaal Fonds (ESF) een subsidie voor weten te verwerven: respectievelijk 80.000 en 130.000 gulden. Het ESF betaalde snel als voorschot de helft van zijn bijdrage, 65.000 gulden. Door interne moeilijkheden was het VJV kort daarop niet meer in staat de cursus te verzorgen; aan de universiteit, in casu het Science Park, werd gevraagd haar over te nemen. Dat gebeurde, op één conditie: dat alle gelden naar de RL zouden worden overgeheveld. Voor de subsidie van O&W was dat geen punt; die moest nog gegeven worden en werd nu rechtstreeks aan de universiteit overgemaakt. Het voorschot van het ESF bleef echter halverwege steken. Bij het VJV was namelijk een diepgaand conflict uitgebroken dat voor de rijksoverheid aanleiding vormde de gewone financiering stil te leggen, waarop huisbankier ABN besloot de tegoeden van het VJV, waaronder de f 65.000 ESF-subsidie, te bevriezen. Het faillissement van afgelopen januari deed bij het Science Park het laatste restje hoop vervliegen daar ooit nog wat van terug te zien. René Vleugels, medewerker van het Science Park, vroeg om steun bij de gemeente maar ving

bot. Bij het arbeidsbureau vond hij meer gehoor; in informeel contact is hem gebleken dat daar begrip voor het probleem en financiële ruimte zou zijn. Maar zeker is er nog niets. Partner van het Science Park in de cursus is het Opleidingscentrum voor kantoorinnovatie, een gezamenlijke onderneming van overheid en bedrijfsleven. Dit verzorgt de elementaire onderdelen van de cursus, het Science Park neemt het ingewikkelder werk voor zijn rekening. Cobol bijvoorbeeld. Maar de organisatie door het Science Park lijkt wat slordig verlopen te zijn. Docenten werden binnen de universiteit gerecruteerd, alles op basis van goed vertrouwen en collegiale toezeggingen. Geen letter op papier, geen contract ondertekend. Luttele weken voordat het essentiële en berucht moeilijke cursusonderdeel Cobol (15% slaagt voor het landelijke examen) van start gaat haakt de docent af. Niet door ziekte, zoals eerst nog aan de cursisten is verteld, maar door een verandering van baan, waarvoor hij niet meer zeven weken fulltime kon uittrekken voor de cursus. Een contract is niet gesloten, dus niemand doet hem wat. Er viel een gat in het programma, want voor een reserve-docent had Vleugels niet gezorgd. Alternatieven in het commerciële opleidingscircuit zijn onbetaalbaar (minimaal f 1500 per dag), zodat Vleugels uiteindelijk besloot dit onderdeel dan maar over de zomervakantie heen te tillen. Dan is er wel een docent beschikbaar. Een paar latere programma-onderdelen worden nu vervroegd behandeld, en ter compensatie krijgt men extra trainingen.

Komt er volgend jaar weer een cursus vrouwen en informatica? Als er subsidie is zegt Vleugels geen nee. Maar dan met minder cursisten, in nauwere samenwerking met bedrijfsleven en arbeidsbureau, en vooral ook met keiharde afspraken met universitaire medewerkers. Contracten met vakgroepen of diensten die personeel uitleen zullen moeten voorkomen dat docenten luchtigjes over de belangen van de vrouwelijke cursisten heenstappen. Ook voor het Science Park is het pionieren dan echt voorbij.

Wammes Bos

CENSUUR?

Was dat even schrikken? In de zaterdag editie van de 'Limburger', het provinciaalste dagblad van Maastricht en omgeving, stond het zwart op wit: "Kritiek? Dan geen subsidie van gemeente". Deelnemers aan de lezingen cyclus in het programma van Studium Generale over stedenbouw en architectuur in Maastricht, zouden geen kritiek mogen hebben op de gemeentelijke plannen voor het Theater aan het Vrijthof en het Céramique terrein, tenminste als Studium Generale een subsidie van 8300 gulden wilde opstrijken. En dat geld was weer nodig om die dure, maar geknechte sprekers te betalen. De gemeente Maastricht als censor: dus toch Limbabwe?

Een medewerker van Studium Generale, Peter Verberne, had - nog steeds volgens "onze verslaggever" Frits Baltesen - dit alarmende bericht bevestigd. Een woordvoerder van de gemeente achtte het "onwaarschijnlijk, maar niet uitgesloten dat een dergelijke keiharde voorwaarde is gesteld". Gelukkig kunnen we weer vrij ademen: er blijkt geen stip of syllabe waar van het krantebericht. Studium Generale heeft inmiddels in een perscommuniqué uitgelegd, hoe het wel zit. Een werkgroep waarin ook de gemeente Maastricht in de persoon van de stedenbouwkundige R. Daniëls is vertegenwoordigd, heeft de lezingencyclus voorbereid. Als enige voorwaarde voor subsidiëring is door de gemeente gesteld, dat de "burgers van Maastricht optimaal bij het programma betrokken moeten worden".

Peter Verberne, de in de krant geciteerde medewerker, voelt zich nogal in zijn kuif gepikt. Volgens hem is hem van alles in de mond gelegd, wat hij niet of met niet zoveel woorden heeft gezegd. Misschien had hij beter helemaal kunnen zwijgen. Hij is als tijdelijk medewerkers voor marketing-activiteiten verbonden aan het bureau Studium Generale, maar heeft zich nooit beziggehouden met de voorbereiding en organisatie van het programma "Stad in de Spiegel".

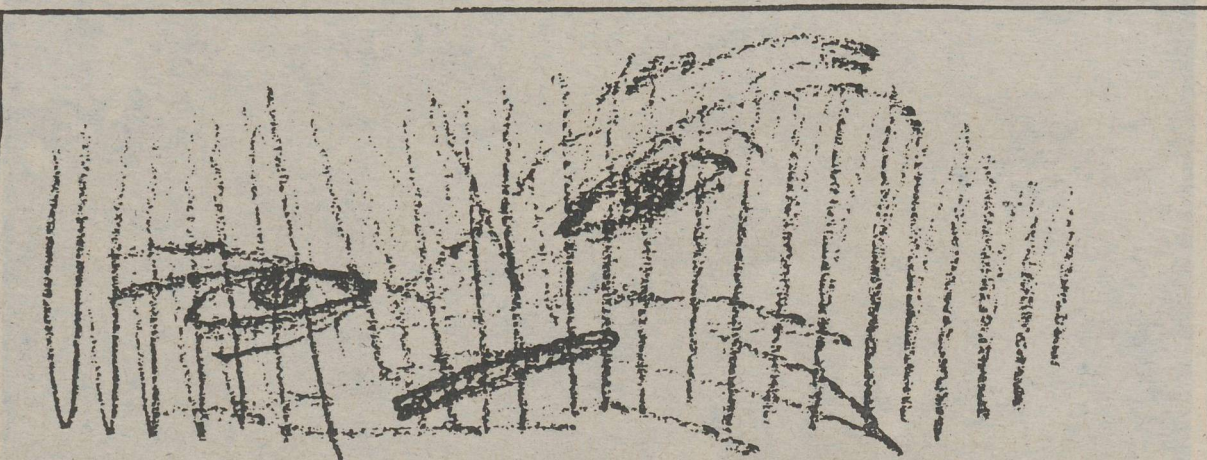
De hier geciteerde verslaggever blijft erbij dat hij wel de juiste citaten heeft gebruikt. Volgens hem klinkt de ontkenning van Studium Generale niet erg overtuigend: "Studium Generale is teveel afhankelijk van de subsidie van de gemeente en daarom wordt de boel ontkend".

In een vervolgartikel in de Limburger van gisteren bevestigt wethouder J. Wevers van Volkshuisvesting echter de versie van Studium Generale, zoals die is weergegeven in het perscommuniqué. De bewering dat Verberne met ziekteverlof is gestuurd wordt zowel door Reiners ontkend als door Verberne zelf: "Ik heb gewoon de griep".

Lucia Geurts

DE KWAAVL VAN RICHTER

DE STELLING VAN PRETORIA



WIT STAAT TOT ZWART
IS ALS
STAAT STAAT TOTAAL

Nederlandse studenten tonen weinig mobiliteitszin

ERASMUS-PROGRAMMA BIEDT GROTE MOGELIJKHEDEN

"Eigenlijk hadden we veel meer gewild", zegt de Spaanse vice-voorzitter van de Europese Commissie, Manuel Marin. "Maar daar hebben we het geld niet voor gekregen. Het enige dat we nu kunnen doen is proberen een situatie te scheppen waarin universiteiten ervan overtuigd raken dat het een goede zaak is om studenten uit te wisselen".

De twaalf lidstaten van de Europese gemeenschap tellen 3500 instellingen voor hoger onderwijs met 6,5 miljoen studenten. Met pijn en moeite heeft Marin 90 miljoen ECU (200 miljoen gulden) losgekregen voor de eerste drie jaar van het Erasmus-programma. Met dat geld moeten initiatieven gesteund worden om universiteiten internationaal te laten samenwerken en moeten studenten in staat gesteld worden een deel van hun studie in het buitenland te volgen.

Daarnaast heeft Marin 100 miljoen ECU tot zijn beschikking voor de eerste drie jaar van het Comett-programma, dat universiteiten en bedrijfsleven in de twaalf lidstaten nader tot elkaar moet brengen. Erasmus en Comett lopen nu ruim een jaar. Dat was voor enkele grote dagbladen, waaronder De Telegraaf, aanleiding om in Parijs een symposium over de twee programma's te organiseren. Dat initiatief kwam niet alleen maar voort uit enthousiasme voor de Europese eenwording. De kranten hebben de handen ineengeslagen om een advertentie-rubriek voor Europese vacatures op te nemen. Mensen die daar niets van willen missen, hoeven niet bang te zijn dat zij elke week de Telegraaf moeten kopen. Dezelfde vacatures zijn ook te vinden in Le Monde, El Pais, La Repubblica en The Financial Times. Op het symposium, waarvoor de Sorbonne haar gewijde ruimten beschikbaar gesteld had, bleek dat de belangstelling voor het kleine beetje ECU's overweldigend is. Vooral Erasmus is vele malen overtekend. Marin vertrouwt er nu op dat het tweede Erasmus-programma, dat loopt van 1990 tot 1993, hem wel in staat stelt zijn doel te bereiken: aan het einde van die periode moet vijf procent van de Europese studenten tijdens zijn studie aan een buitenlandse instelling gestuurd hebben.

Onderwijs=economie

Ook al is het maar de helft van wat hij had gevraagd, eigenlijk mag Marin blij zijn met de bedragen die de lidstaten voor de twee programma's gegeven hebben. De Europese commissie heeft zich immers niet met onderwijs te bemoeien. Volgens het verdrag van Rome moet zij zich beperken tot economische politiek. Wat daartoe behoort is voor meerdere interpretaties vatbaar en zo zijn er voor en na onderwijszaken in de Europese politiek terechtgekomen. Eind 1985 is de deur naar het onderwijs ineens veel verder geopend voor de Brusselse autoriteit. In de Europese Acte die toen is aangenomen wordt het bevorderen van een goed beroepsonderwijs nadrukkelijk tot de taak van de commissie gerekend en dat opent volgens Marin grote perspectieven. "We hebben het Hof van Justitie in Luxemburg gevraagd of we die bepaling zo mogen interpreteren dat ook het universitaire onderwijs daar-

Discussie in de aula van de Sorbonne. Tweede van links Jacques Delors.

onder valt", zegt hij in een uitvoerig persgesprek aan de vooravond van het symposium. En de volgende dag laat commissievoorzitter Delors in Parijs weten dat desnoods maar het Verdrag van Rome moet worden aangepast als dat nodig is voor een Europese universitaire politiek.

Vrije arbeidsmarkt

Vanwaar die bijzondere interesse van de commissie voor de universiteiten? Europa moet op 1 januari 1993 één grote ruimte zijn waarbinnen geen obstakels meer bestaan voor een vrij verkeer van goederen,

personen, diensten en kapitaal. Er ontstaat dus één Europese arbeidsmarkt en dat is voor de hogere regionen van die markt en dus van het hoger onderwijs van groot belang. De schaalvergroting zal meer mensen vragen die een Europese dimensie aan hun opleiding hebben toegevoegd, al is het maar een goede beheersing van een vreemde taal.

Als het Hof van Justitie de vraag van Marin bevestigend beantwoordt, kunnen besluiten over hoger onderwijs bij meerderheid genomen worden en is er niet meer zoals nu unanimité vereist. Dat vergemakkelijkt de werkwijze aanzienlijk. Het Brusselse bestuursapparaat heeft haar reputatie van steriliteit verworven door eindeloos te mieren over details. Het heeft bijvoorbeeld zeventien jaar geduurd voordat men het eens werd over de definitie van het beroep 'architect', die nodig was voor het recht op vrije vestiging in een ander Europees land.

Als Marin het heeft over een Europese onderwijspolitiek voor universiteiten, denkt hij in eerste instantie aan het wegnemen van barrières die mensen beletten om binnen Europa te gaan en te staan waar ze willen. "Het zou absurd zijn als na 1992 de goederen wel vrij kunnen circuleren, maar de mensen niet". De ge-

wordt hard gewerkt. Dit jaar hoopt de commissie een eerste ontwerp aan de ministerraad voor te leggen. Het systeem moet iedereen, die naar een buitenlandse universiteit wil overstappen, duidelijk maken waar hij aan toe is.

Talenkennis verbeteren

Verder zal het talenonderwijs goed aangepakt moeten worden, vindt Marin. "De Engelsen hoeven niet te denken dat hun taal overal de omgangstaal wordt. Iedere universiteit zal de taal van haar land blijven hanteren. De Engelsen zijn de eersten die iets aan hun onderwijs van buitenlandse talen moeten doen, anders kunnen ze nergens komen". En in Parijs kondigde de Franse minister van onderwijs, René Monory, aan dat hij van plan is in zijn land het talenonderwijs op middelbare scholen grondig te verbeteren, "want de gemiddelde Franse student is nauwelijks in staat zich in een vreemde taal uit te drukken". Veel landen hebben volgens Marin ook de hebbelijkheid om buitenlanders te weren uit functies in het onderwijs. "Wat in sommige landen gebeurt is volkomen in strijd met de jurisprudentie. Het Hof is heel duidelijk: de bepalingen over de ontoegankelijkheid van overheidsfuncties moeten zo eng mogelijk worden geïnterpreteerd. Alleen als er sprake is van zeer specifieke functies, die de veiligheid van de staat raken, kunnen buitenlanders geweerd worden. Het Hof heeft met zoveel woorden bepaald dat onderwijs niet tot die categorie behoort". Delors zei in Parijs hetzelfde met andere woorden: "Stel je voor dat de Verenigde Staten het benoemen van buitenlanders aan universiteiten verboden hadden".

Licht euforisch

De licht euforische pro-Europa stemming die de deelnemers aan het symposium in Parijs bij elkaar opriepen was niet alleen te danken aan de lyrische wijze waarop de voornamelijk Franse sprekers zich tot de voornamelijk Franse toehoorders richtten. De meeste presentaties van Erasmus-projecten lieten zien dat de blik van studenten aanzienlijk verruimd wordt als zij in het buitenland gaan studeren. En ook materieel worden sommigen er niet slechter van, vooral als ze iets zoeken in de hoek van de bedrijfskunde, de advocatuur of de technische wetenschappen. De Euroypies gaan het helemaal maken.

Het recept dat met de schaarse middelen wordt toegepast is eenvoudig: universiteiten of HBO-instellingen zoeken in een of meer Europese landen partners, stellen met hen een uitwisselingsprogramma op en vragen daarvoor subsidie aan bij de commissie. Die let erop of aan alle voorwaarden voldaan is, bijvoorbeeld of de buitenlandse studie 'credits' oplevert voor de eigen studie en of die niet korter dan drie maanden of langer dan een jaar duurt. De commissie kan voor het opzetten van een dergelijk programma maximaal 25.000 ECU (60.000 gulden) toekennen. In de eerste ronde werden meer dan duizend projectvoorstellen ingediend, waarvan er 398 werden goedgekeurd. De gelukkigen kregen via de bemiddelende instantie, in Nederland de Nuffic, gemiddeld 10.000 ECU. In de tweede ronde, waarvan de inschrijvingstermijn juist gesloten is, zijn tweehalf keer zoveel aanvragen ingediend. Dat hoeft niet te betekenen dat de spoeling dunner wordt.

Voor het eerste jaar was 11 miljoen ECU beschikbaar, voor dit jaar 30 miljoen. Volgend jaar wordt het nog interessanter om mee doen, omdat er dan 45 miljoen te vergeven is.



Studiebeurzen

Behalve voor het opbouwen van een samenwerkingsverband kan er ook een bedrag toegekend worden voor het bevorderen van de mobiliteit van studenten. Daaronder vallen de vergoeding voor een talencursus, reiskosten en het bijpassen van het verschil in kosten voor het levensonderhoud. In 1987 waren er voor studentenbeurzen vijf keer zoveel aanvragen als toekenningen. Verder kan een project op extra subsidie rekenen als de partners een regeling hebben gemaakt voor het wederzijds erkennen van studiepunten. Nijmeegse rechtenstudenten bijvoorbeeld kunnen in Münster een Duitse graad behalen, terwijl omgekeerd studenten uit Münster in Nijmegen een Nederlandse graad kunnen behalen. De bedrijfskundeopleidingen van Reutlingen, Reims, Middlesex en Comillas (Madrid) zijn nog veel verder gegaan. Samen vormen zij het Cesem-programma, met... ECU verreweg de grootste subsidie-ontvanger. Op alle vier de plaatsen wordt een vrijwel identieke opleiding gegeven. De belangstelling is overweldigend: in Reims hebben zich vierduizend gegadigden gemeld om via een 'concours' mee te dingen naar de 130 plaatsen die daar in september

buitenlandse studenten (met uitzondering van Nederlandstalige Belgen) bereid zijn Nederlands te leren. Ons land met zijn minderheidstaal verkeert daardoor in een nadelige positie. Dat nadeel wordt door Denemarken nog veel sterker gevoeld. Deense universiteiten slagen er nauwelijks in partners te vinden. De Deense regering heeft daarom een eigen regeling gemaakt die Deense studenten in staat moet stellen in het buitenland te studeren.

Anderzijds zijn Groot-Brittannië en Frankrijk de grote trekkers in de samenwerkingsovereenkomsten.

Nederlandse studenten minst mobiel

De tegenvallende belangstelling van Nederlandse zijde is niet alleen te verklaren uit een trage reactie van de universiteiten of de moeilijkheid om buitenlanders bereid te vinden in Nederland te komen werken of studeren. Uit een enquête die Le Monde heeft laten houden onder 2700 studenten uit zeven Europese landen blijkt dat de Nederlandse studenten nogal huiselijk zijn ingesteld. Op de vraag of men wel eens overwogen heeft in het buitenland te gaan werken of studeren, antwoordt 16 procent van de Nederlanders met 'vaak', 34 procent met 'wel

GEMISTE KANS?

Sinds er geen koningen meer gekroond worden, is Reims alleen nog beroemd om zijn kathedraal en zijn champagne. Verder is het een van die typische 'regionale metropolen' die flink aan de weg timmeren. Alles in de stad van 200.000 inwoners herinnert aan het weldadig bruisende vocht, ook de Ecole Supérieure de Commerce, voor studenten de 'Sup de Co', gevestigd op de universitaire campus aan de Rue Pierre Taittinger. De vijftien journalisten uit alle hoeken van Europa krijgen bij aankomst onmiddellijk een glas in de hand gedrukt en twee uur lang is het onmogelijk het glas voor meer dan de helft leeg te krijgen. Geen wonder dat een Italiaanse collega lyrisch wordt over de 'stad van het licht', de 'toren van Babel'. Die laatste benaming slaat op het internationale karakter van deze opleiding in de bedrijfskunde, die voor de leiders van Erasmus letterlijk en figuurlijk als schoolvoorbeeld geldt van een Europese opleiding. Het Cesem-programma, waar Reims deel van uitmaakt, is tot nu toe de grootste subsidie-ontvanger met 90.000 ECU (ruim twee ton) per jaar. In Frankrijk behoort de opleiding tot de absolute toppers. Volgens ingewijden komt zij in kwaliteit direct na de 'grandes écoles'.

De studenten zijn afkomstig uit vier landen: Frankrijk, Groot-Brittannië, West-Duitsland en Spanje. Behalve Reims nemen de Business school van Middlesex, de Fachhochschule van Reutlingen en de Icade Madrid aan het programma deel.

De eerste twee jaar van hun studie brengen de studenten door aan de opleiding in eigen land, de volgende twee in een van de andere drie landen. Aan het eind van de studie is een perfecte 'Euroyup' gevormd, die twee talen perfect beheerst en via twee lange stages het internationale bedrijfsleven van binnen heeft leren kennen. Het arbeidsbureau is voor voor en onbekend terrein. De voorlichtingsbrochure vermeldt een lange lijst van afgestudeerden die hoog op de ladder van een multinational geklimmen zijn. Hun gemiddelde bruto-salaris is na twee jaar 65.000 gulden en na vijf jaar iets hoger dan een ton.

Volgens directeur Lamborelle van de Cesem-opleiding in Reims levert de samenwerking niets dan voordelen op. "We hebben in alle vier de landen hetzelfde curriculum, zodat studenten zich niet opnieuw hoeven aan te passen. Het grootste probleem is nog het talenprobleem, maar dat is binnen enkele maanden opgelost. Dan zijn studenten per-



fect in staat het onderwijs in een vreemde taal te volgen". De verschillen tussen de studenten die veroorzaakt worden door de vooropleiding, verdwijnen in de loop der jaren helemaal. "Zelfs de

Engelsen met hun grote belangstelling voor feesten en hun slechte talen- en wiskunde-onderwijs halen op de duur even goede resultaten als de rest. Behalve dan degenen die in het eerste jaar de studie gestaakt hebben", zegt K. Tran, een Vietnamese vluchteling, die via Duitsland op de opleiding terechtgekomen is.

De opleiding heeft grote toekomstplannen. Griekenland en Portugal gaan binnenkort meedoen en ook in andere Europese landen wordt naar partners gezocht. Ook in Nederland dus. "We zijn in Breda geweest, maar de opleiding daar was op HBO-niveau, dus daar hebben we weinig aan", zegt een medewerkster van Lamborelle. "Ik ben ook in Maastricht geweest bij een zekere meneer Hofstede, maar daar heb ik te horen gekregen dat de opleiding Internationaal Management nog helemaal in opbouw was en dat men voorlopig geen tijd kon besteden aan ons programma. Ook op andere plaatsen in Nederland hebben we geen partner kunnen vinden. Weet U niet iemand voor ons?"

"Die mevrouw uit Reims is inderdaad hier geweest en ik heb haar laten weten dat we zeer geïnteresseerd zijn, omdat we juist bezig zijn de richting Internationaal Management op te zetten. Maar voorlopig zitten we met Aken en Luik op een meer regionale lijn. Maar als ze zo verlegen zitten om een Nederlandse partner, zal ik ze nog eens bellen", zegt Hofstede.

Prof. Hein Schreuder, die binnen de faculteit is belast met de internationale contacten, weet niets van de toenaderingspogingen tussen Reims en Maastricht. "Ik ken ook geen van de partners, ze zeggen me niets. Wij zijn hier ook bezig met het leggen van internationale contacten, maar dan denken we aan heel wat grotere namen".

Jacques Herraets



Manuel Marin: vijf procent van de studenten in staat stellen naar het buitenland te gaan.

vrijkomen. Studenten studeren twee jaar in eigen land en twee jaar in een partnerland naar keuze. Tussendoor lopen zij in beide landen een uitgebreide stage. Bij het afstuderen krijgen de studenten in beide landen een doctoraal diploma. Voor die tijd zijn zij in bijna alle gevallen al 'weggekocht' door een internationaal opererend bedrijf. Binnenkort wordt het netwerk uitgebreid met een Griekse en een Portugese partner en als het aan de huidige deelnemers ligt ook met een Nederlandse universiteit. Het probleem is echter dat ondanks verwoed zoeken geen Nederlandse partner te vinden is.

Nederland geen koploper

Nederland is beslist geen koploper in het Erasmus-programma. In de eerste ronde behoorde ons land met een participatie van 12 procent in de samenwerkingsverbanden duidelijk tot de achterblijvers, maar in de tweede ronde was dat percentage gestegen tot 23,4 procent. Van de vierhonderd goedgekeurde programma's hebben er 66 een Nederlandse inbreng. In de helft van de gevallen gaat het om Nederlandse initiatieven, in de rest van de gevallen is een Nederlandse universiteit of hogeschool door een buitenlandse initiatiefnemer benaderd. In principe betekent dat ook dat de

eens' en 47 procent met 'nooit'. De gemiddelde Europese student legt meer mobiliteitszin aan de dag. Op de vraag "Zou je naar een ander Europees land willen gaan om te werken of studeren, als je vandaag de kans werd geboden?" antwoordt 14 procent van de Nederlanders "ja, meteen", 26 procent wil eerst de zaak goed bekijken, maar 59 procent antwoordt resoluut 'nee'. Dat laatste percentage, dat ruim twee keer zo hoog ligt als het gemiddelde, doet de redactie van Le Monde verzuchten: "Een gebrek aan belangstelling? Of zijn ze zo tevreden met hun eigen situatie dat de wens om ergens anders te gaan kijken vervaagt? Of hebben ze het gevoel dat de Europese instellingen niets te bieden heeft aan een volk van reizigers? Wat de verklaring ook moge zijn, de antwoorden van de Nederlandse studenten vallen op door hun terughoudendheid. Vreemd genoeg is dit grote nomadenvolk het enige dat in overgrote meerderheid de gedachte verwerpt om buiten de landsgrenzen in Europa of daarbuiten te gaan werken of studeren. Bij hen brengt de overgang in 1992 noch een gevoel van blijheid noch van bedreiging teweeg".

Jacques Herraets



De Centrale duidelijk in verzekeringen.

Ook duidelijk in hypotheeken.

Speciaal voor academici en hbo'ers: hypotheek tot 100% zonder gemeentegarantie.

RENTE VANAF 6,7%, 10 JAAR VAST

- Nieuwe hypotheekvorm op basis van levensverzekering.
- Gegarandeerde aflossing op de einddatum of bij eerder overlijden.
- bij renteverhoging geen stijgende lasten.

Informatie:

BAC

BOERMA ASSURANTIE CENTRALE BV
VERZEKERINGEN HYPOTHEKEN GELDENINGEN

Heerenweg 316a 6414 AV Heerlen Telefoon 045 | 210101



Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen
per glas vanaf f 3,50.

8 maart t/m 12 maart
MENU À f 25,-
Mousse van gerookte forel

☆☆☆

☆☆☆

Gevulde parelhoenbout in een
rode wijnsaus met sjalotten
en kruiden

Appel uit de oven
met amandelspijs

CRALS TAXI'S

Parti-time chauffeurs

gevraagd voor weekend en
vakantieperiode in de maanden juni,
juli, augustus en september 1988.

Voorlichter Joep Offermans vertrekt

"MISSCHIE N HAD IK HET VOORLICHTINGSBELEID KRACHTIGER MOETEN AANPAKKEN"

Hij heeft altijd iets laconieks over zich gehad: afwachtend, plooibaar, een brede rug waar veel van afglijdt en een houding van "het zal mijn tijd wel duren". Die tijd blijkt nu gekomen; gisteren nam Joep Offermans, hoofd van de dienst voorlichting, afscheid. Niet omdat hij zo oud is; deze week werd hij zesenvijftig. Ook niet vanwege conflicten, want die heeft hij niet, zo vertelde hij uittentreuren aan de verslaggevers van de regionale pers. "Ik zie om zonder wrok. Je ne regrette rien", verzekert hij. Wat dan wel? "Ik kan met een gunstige Vut-regeling weg, en ik ben nu nog vitaal genoeg om nieuwe dingen aan te pakken; nu heb ik nog ambitie en energie. Als ik hier nog tien jaar was blijven zitten weet ik niet hoe het daarmee gesteld zou zijn."

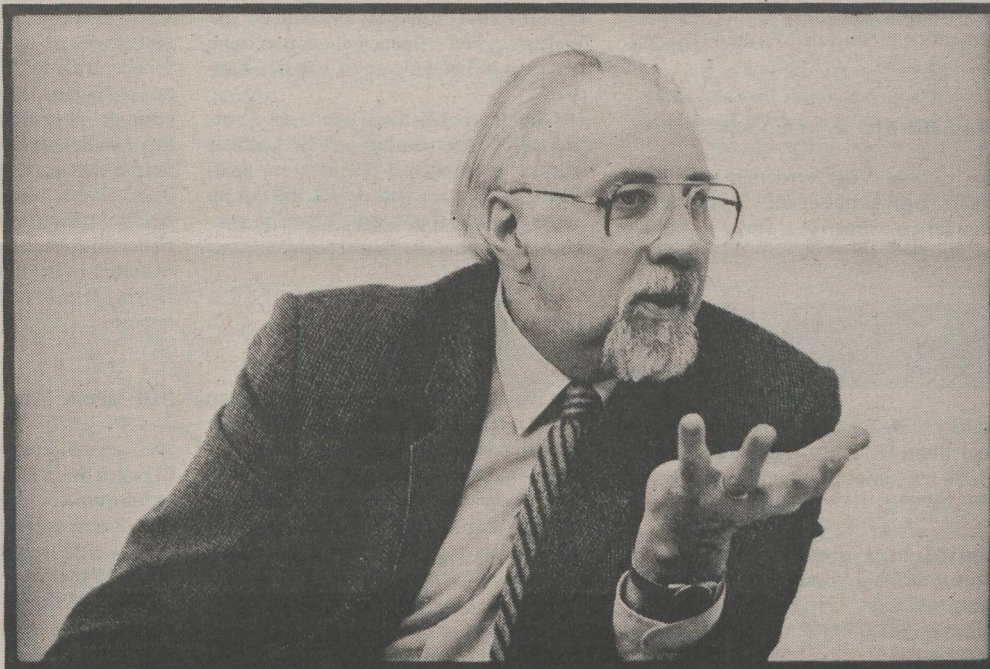
Ambitie en energie, dat zijn toch niet direct de woorden waar iemand het eerst aan denkt als hij zich de voorlichter Offermans voor de geest haalt. Offermans kent de kritiek wel: hij zou niet actief genoeg zijn, niet voldoende lobbyen bij de pers, niet voortdurend door het land trekken ter meerdere glorie van zijn broodheer. "Ja, maar dan was men wel weer geïrriteerd geweest over mijn afwezigheid", stelt hij licht cynisch vast. "Het is gewoon nooit goed. En wat mijn benadering van de pers betreft; de vraag is niet: weet voorlichting iets in de krant te krijgen, maar: ziet de universiteit kans dingen te presteren die het waard zijn om in de krant te komen. Zo ligt dat. Het is geen goede zaak om te moeten lobbyen. Journalisten vinden het vervelend; je hoeft het maar twee keer te doen en dan zien ze je al weer komen. Dat werkt niet. Soms vraag ik voor een bepaald persbericht wel eens wat extra aandacht. Echt lobbyen noem ik dat niet; in de tijd dat ik begon was dat trouwens iets onfatsoenlijks, dat deed je niet."

Wasmiddel

De tijden zijn evenwel veranderd, in de universitaire wereld en dus ook in de universitaire voorlichting. Om aan bezuinigingen te ontkomen en in de concurrentieslag om de student en het onderzoeksgeld niet ten onder te gaan, treden de universiteiten meer naar buiten. Juist Maastricht was vorig jaar baanbrekend met zijn paginagrote advertenties in de dagbladen. Elders werd dat wat ordinaar gevonden, maar inmiddels hebben ook andere instellingen dit pad betreden. De Maastrichtse campagne is gemaakt door een Amsterdams reclamebureau; de dienst voorlichting kwam er niet aan te pas. Vond Offermans dat niet vervelend? "Het is niet waar dat we er niet aan te pas zijn gekomen. We hebben heel goed samengewerkt, in de uitvoering was er een nauw contact tussen voorlichting en het bureau. Voor zo'n campagne hebben wij gewoon de mensen en de deskundigheid niet in huis. Zelfs grote bedrijven pakken het zo aan: Grolsch doet het ook niet in eigen beheer. Voorlichting en reclame is wat anders."

Maar wat is voorlichting dan wel? De frisse wind die in Utrecht door

"Joep heeft de journalisten nooit in de weg gelopen. Dat is al heel wat".
(foto Jean-Pierre Jans)



de universitaire voorlichtingsdienst is gaan waaien, Fred Allers, heeft daar duidelijk andere ideeën over dan een Joep Offermans. Allers laat het Utrechtse universiteitsblad monter optekenen dat hij vindt dat de universiteit zich net zo zou moeten verkopen als een nieuw wasmiddel. Offermans: "Allers heeft een heel andere stijl dan ik. Dat is ook een kwestie van karakter. Maar op zichzelf ben ik het wel met hem eens. Een auto, een wasmiddel of een universiteit verkopen, het komt toch allemaal neer op dezelfde technieken. En voor alle drie geldt dat het produkt kwaliteit moet hebben, anders lukt het niet. Als je ervoor kiest om reclame te maken moet je het zo doen."

Over de esthetische kwaliteit van de campagne spreek ik liever geen oordeel uit; hij heeft gewerkt, dat vind ik voldoende."

Beleidsplan

Dat de voortvarende Fred Allers op veel gebieden een tegenpool is van zijn Maastrichtse collega erkent Offermans volmondig. Aanpak en optreden verschillen nogal. Met een mengeling van afgunst en geamuseerdheid vertelt hij dat Allers binnen een jaar na zijn aanstelling een

voorlichtingsplan bij het college van bestuur op tafel legde. "Dat vonden ze allemaal mooi en prachtig, maar er zaten ook financiële gevolgen aan, en daar had men minder trek in. Allers diende daarop zijn ontslag in, zat twee weken thuis en kreeg vervolgens zijn zin. Dat is een methode, maar ik ben zo niet."

Goed, maar hoe zit het dan met het beleid aan de RL? Heeft hij toen hij aantrad in 1975, of later, ook een beleidsplan gemaakt? Offermans pijnigt zijn geheugen, maar treft daar op dit punt niet veel aan. Toen de afdeling al een tijdje liep, vertelt hij, is er eens een nota opgesteld, en later nog wel een paar. De meeste kwamen echter niet verder dan de deur van zijn eigen kamer. Een daarvan moet bij het college zijn beland, maar van een discussie erover kan hij zich weinig herinneren.

In de beginjaren was immers gewoon evident wat er moest gebeuren, zegt Offermans. Dat was de tijd van de strijd om het bestaan, en de voorlichter droeg zijn steentje bij. Later werd dat anders. Maar ook toen kwam er geen discussie, geen voorlichtingsbeleid van de grond. Deels uit eigenbelang, geeft Offermans openhartig toe: "Op een

gegeven moment deden we een hoop uitvoerend werk waar we eigenlijk vanaf wilden. Adviseren, PR-gevoelig maken, coördineren, dat zag ik meer als taak. Daar werkte ik dus langzaam naar toe, de uitvoerende klussen werden steeds meer afgestoten. Was er toen een discussie geweest over de taken van de dienst, dan had die tot ongewenste uitkomsten kunnen leiden. In de trant van: blijf maar gewoon uitvoeren. Dat wilde ik niet."

Wat je noemt een low-profile benadering. Niet teveel opvallen, dan kun je gewoon je gang gaan. Tot een visie op universitaire voorlichting heeft die houding dus niet geleid. Ook het college van bestuur zelf bracht die niet in. "Daar heerste de opvatting dat voorlichting er is om er voor te zorgen dat de universiteit 'goed' in de krant komt, en niet op een vervelende manier. En liefst ook nog dat bepaalde mensen goed in de krant kwamen. Dat was alles. Voor de rest deed iedereen maar wat."

Maar was het zijn taak dan niet om bij het college een wat systematischer beleid van de grond te krijgen?

Offermans: "Misschien had ik dat wel moeten doen, ja, dat had ik krachtiger kunnen aanpakken." Tot zijn verdediging kan Offermans zich beroepen op de ervaringen bij

ben ook rechtstreeks contact met de media, dat is voor mij geen probleem. Bij universitaire beleidszaken vind ik het wel erg."

Ook op dat punt blijkt niet alles zijn bureau te passeren. Sterke, naar buiten gerichte persoonlijkheden als ex-collegevoorzitter Van den Biggelaar of de huidige rector Bonke vlogen en vliegen hem links en rechts voorbij met pittige uitspraken in de krant. Offermans neemt dat gelaten op. Maar "als mensen het dan weer hebben over die rotters, en dat ze weer verkeerd geciteerd zijn, denk ik wel altijd bij mezelf: had mij er maar even bijgehaald. Al was het maar als getuige die weet wat er precies gezegd is."

His masters voice

Hoe verhiel Offermans zich eigenlijk met zijn tegenstrevers, de journalisten? Zelf heeft hij er weinig klachten over, maar omgekeerd? "Het is een typische voorlichter; zoals de meesten vereenzelvigd hij zich met het bedrijf", zegt Ber Crouzen, die al jarenlang de RL verslaat voor De Limburger. "Hij heeft een wat formeel standpunt, is wat hoekig. Hij loog nooit, dat klopt geloof ik wel, maar wat hij dan wel zei, tja, daar had je weer niet zo vreselijk veel aan. De interessante dingen moest je elders halen. Toch is hij geen ongunstige uitzondering. Het was natuurlijk wel leuker geweest als hij een gynstige uitzondering was. Zo een die zegt: Ik vertel je een hoop, je kunt het gebruiken als je maar niet verteld dat het van mij komt. Die types zijn ideaal voor een journalist, maar je treft ze zelden. In het begin was Joep actiever, meer een vechter. Toen was het elke dag kermis. Ik denk dat hij daarna de kater kreeg."

Die diagnose wordt in grote lijnen bevestigd door Sante Brun van het Limburgs Dagblad. Brun geeft toe niet geheel objectief te zijn, omdat hij destijds ook in de race was voor de functie. "Rancuneus ben ik niet hoor, maar toch: hij heeft er dertien jaar gezeten, en ik weet eigenlijk geen bal over hem te zeggen. Dat tekent de situatie, vind ik. Zijn periode wordt gekenmerkt door rust. Joep gaf altijd braaf antwoord, his masters voice, maar van eigen initiatieven heb ik weinig gemerkt. Er gebeuren toch aardige dingen aan de universiteit in onderzoek en onderwijs. Die hadden door voorlichting wel eens naar buiten gebracht mogen worden. Bij de medische faculteit heeft Greep die functie feitelijk overgenomen; die kent de telefoonnummers van de krant. Maar laat ik het positief zeggen: Joep heeft journalisten nooit in de weg gelopen bij hun rechtstreekse contacten op de universiteit. Dat is al heel wat."

Wat gaat er gebeuren met de dienst après Joep? Offermans zelf hult zich in stilzwijgen. Een opvolger is er nog lang niet, en het is zelfs de vraag of de vacature wel vervuld zal worden. Het krenkt hem niet dat zijn afscheid wordt aangegrepen om de organisatie door te lichten en alternatieven te bezien. Een van zijn medewerkers heeft al een nota geschreven, "en die speelt een rol in de discussie", zegt Ben Niessen, secretaris van het college van bestuur. "Het voorstel wijkt erg af van de huidige praktijk, maar het geeft geen antwoord op alle vragen, dat kan ik alvast wel zeggen. Verder liggen de standpunten over de toekomst van de voorlichting aan de RL zo ver uiteen dat absoluut niet te voorspellen is hoe het uitvalt. Dat doe ik dus ook niet. Heb ik je hiermee een beetje gelukkig gemaakt?"

Over voorlichting gesproken.

Wammes Bos

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 304 (Jezuïetenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, ist. 319.

Universiteit

Algemeen

Intreerede prof.dr. J. van de Poel

Dr. J. van de Poel, hoogleraar in de Bedrijfseconomie in het bijzonder Berichtgeving (FdEW), heeft op vrijdag 4 maart een intreerede uitgesproken, getiteld "Als de tekenen bedriegen". Voor de beoefening van het vak bedrijfseconomie en in het bijzonder het specialisme berichtgeving is het heel interessant aandacht te geven aan de bedrieglijkheid van "tekenen", van de bedrijfstaal in de vorm van financiële stukken, jaarverslagen, budgetten en dergelijke. Prof. Van de Poel besteedt aan twee aspecten aandacht:

- het misverstaan, het verkeerd ontvangen van gegevens, door het berichtgevingsproces te bezien vanuit cognitief-/psychologische theorieën;
- het verkeerd produceren van gegevens door het toepassen van de 'agency'-theorie. In deze 'agency'-theorie gaat men ervan uit dat uitvoerders van opdrachten hun eigen belang laten voorgaan boven dat van hun opdrachtgever. Dat zou kunnen resulteren in knoeien met gegevens. Als die plausibel worden gepresenteerd, werken de cognitieve beperkingen van de ontvanger mee het bedrog te laten lukken.

Het is in de bedrijfseconomie nog niet zo gebruikelijk het berichtgevingsproces vanuit deze gezichtspunten te bezien en zeker niet om ze te combineren, al is het maar in een rede. De toepassingen liggen o.a. op het gebied van de budgettering, de decentralisatie zoals die bv. plaatsvindt in grote, gedivisionariseerde ondernemingen (DSM bv.) en de accountantscontrole. Op deze gebieden wordt momenteel door de RL onderzoek gedaan.

Dr. P. Soeters en dr. Chr. Wolff hoogleraar

Dr. P. Soeters, universitair hoofddocent bij de vakgroep Algemene Heelkunde, is door het CvB per 1 maart benoemd tot hoogleraar Heelkunde, in het bijzonder de heelkundige gastro-enterologie en klinische voedingsleer (FdG). Dr. Chr. Wolff, senior research officer-/research fellow bij de London Business School, is door het CvB per 1 maart benoemd tot hoogleraar Financieel Management en Financiële Markten (FdEW).

Promotie drs. J. van Vugt

Drs. J. van Vugt verdedigt vrijdag 11 maart zijn proefschrift "Fetal artery doppler velocimetry; a study in the human fetus and the fetal lamb". Promotor is prof.dr. J. de Haan.

Het algemeen aanvaarde uitgangspunt dat met Doppler ultrageluid snelheidsmetingen in de foetale bloedvaten een vroege opsporing van vertraagde groei van de foetus mogelijk is, is onjuist gebleken. Waarschijnlijk kan men met deze methode wel te weten komen welke zwangerschap kan leiden tot een verhoogde kans op ziekte of sterven van de pasgeborene.

Onderzoeksinstituut Hart- en Vaatziekten

De RL krijgt een Onderzoeksinstituut Hart- en Vaatziekten. De Universiteitsraad heeft hiermee op 3 maart ingestemd. Het is het eerste instituut dat door de RL wordt ingericht conform de nieuwe regels van de Wet Wetenschappelijk Onderwijs 1986. Dat houdt in dat het instituut een betrekkelijk zelfstandig onderdeel vormt van de universitaire organisatie. Prof.dr. R. Reneman zal optreden als wetenschappelijk directeur van het nieuwe instituut. Het bestuur zal (voorlopig) worden gevormd door prof.dr. R. Zwaal, voorzitter, prof.dr. H. Struycker Boudier en prof.dr. H. Wellens. Het financieel-economische beheer is in handen van R. van der Zander. Het Onderzoeksinstituut Hart- en Vaatziekten is opgericht om een herkenbaar beeld te creëren van het hart- en vaatziektenonderzoek aan de RL en om op dit terrein een slagvaardig beleid te voeren.

Presentatie onderzoek verplegingswetenschap

De vakgroep Verplegingswetenschap van de RL organiseert samen met de Nederlandse Maatschappij voor Verpleegkunde (tot voor kort "Het Beter-schap") op 17 maart in Rotterdam, Academisch Ziekenhuis Dijkzigt, het symposium "Verpleging en zelfzorg: Wetenschappelijk onderzoek over Orem's theorie".

Sinds vijf jaar wordt binnen de vakgroep Verplegingswetenschap intensief met deze theorie van Dorothea Orem over zelfzorg gewerkt. Voor een groot deel gebeurt dit in samenwerking met het College of Nursing van de Wayne State University in Detroit.

Presentatie RL op beurs Mens en Computer

Op de beurs Mens en Computer, die van 8-10 april in het Mecc te Maastricht wordt gehouden zal de RL in samenwerking met het RIKS (Research Instituut voor Kennissystemen) een presentatie verzorgen op de eerste twee dagen, 8 en 9 april. Prof.dr. H. van der Herik, prof.dr. P. Drazen (RIKS), prof.dr. A. Hasman en mr. F. Fernhout houden op 8 april 's middags inleidingen. In de RL-stand worden op 8 en 9 april doorlopend presentaties verzorgd van manieren waarop de computer wordt gebruikt bij het onderwijs en onderzoek van de RL. De coördinatie wordt verzorgd door het Transferbureau, R. Vleugels.

Verhuiskostenvergoeding

Met ingang van 1 april '88 wordt de reiskostenvergoeding voor meeverhuizende kinderen van 4 t/m 11 jaar gewijzigd. Vanaf deze datum wordt het railrunner-tarief (kinderkaartje voor f 1,-) gehanteerd.

Reis- en pensionkostenvergoeding

Voor alle duidelijkheid wijst de dienst Personele Zaken er nogmaals op dat medewerkers gebruik dienen te maken van de goedkoopste manier van openbaar vervoer, bv. NS-jaarkaart, OV-jaarkaart, maandtrajectkaart en NS-kortingskaart. Meer informatie bij de NS-stations.

Mannelijke proefpersonen gezocht

Voor maagontledingsexperimenten worden mannelijke proefpersonen gezocht. Gekeken wordt welke effecten de verschillende mineralen in een drank op de maaglediging hebben. De proeven worden uitgevoerd met behulp van een maagsonde. Men moet 7 à 8 hele ochtenden in april beschikbaar zijn. In ruil daarvoor wordt een vergoeding gegeven. Informatie en reacties: Nancy Rehner, Humane Biologie, Biomedische Centrum, tel. 888594.

Ssssstt...

Het is voor de medewerkers van de telefooncentrale in de hal van het Hoofgebouw (ingang Tongersestraat 53) vaak onmogelijk om zich verstaanbaar te maken aan de telefoon wanneer die hal gevuld is met pauserende studenten. Vandaar het verzoek aan studenten om na afloop van de bijeenkomsten van de onderwijsgroepen hun gesprekken voort te zetten in het Trefcentrum. Even door de klapdeur in de hal en het probleem is opgelost.

SIB-forum over rechts-extremisme

De actualiteiten-werkgroep van SIB-Maastricht organiseert dinsdag 15 maart een forum over rechts-extremisme. Het forum zal gehouden worden in de collegezaal van de Nieuwenhof. Aanvang: 19.00 uur. Gespreksleider is dhr. Nols (FdR), forumleden zijn dhr. Couwenberg (EUR), dhr. van Mierlo (FdEW), dhr. Noolmen (universiteit Amsterdam) en dhr. van der Steenhoven (partijbestuur PSP). Na een inleiding zal het forum overgaan tot onderlinge discussie over o.a. de oorzaken, uitingvormen, internationale aspecten en bestrijding van rechts-extremisme besproken worden. Na de pauze is er mogelijkheid tot discussie met de zaal. Toegang voor SIB-leden gratis, voor niet-leden f 2,50.

Agenda Koko

15-3: video: The good, the bad and the ugly.
16-3: Broodje toets MF.
16-3 t/m 20-3: Diesfeesten:
- 16-3 Opening diesweek
- 17-3 19-uurswedstrijden
- 18-3 Dies.
Donderdag: Koko's inswinger.
Vrijdagavond tot 04.00 uur open.
Zondag: pickvat.
Maandag, dinsdag, woensdag en donderdag mensa om 19.00 uur; inschrijven vóór 16.00 uur.
Koko, Hoogbrugstraat 1, tel. 215418.

Agenda Tafelstraat 13

Maandag 14-3 20.00 uur: Leerhuis II, aspecten van de gezondheidszorg in de joodse traditie, met Helen Keasberry en Max Hamburger.
Dinsdag 14-3 17.45-19.45 uur: koorrepetitie met Myriame van Genuchten.

Woensdag 16-3 20.00 uur: Vooruitgangsdiensten aan de hand van Laeyendeckers "Brenge de vooruitgang ons verder?" met Henk ten Have en Geert van der Bom.
Donderdag 17-3 20.00 uur: toneelgroep II met Anita Derksen van der Ven en een steeds leuker wordend studentenfeestje.
20.00 uur: liturgiegroep ter voorbereiding van de Seder-maaltijd op Witte Donderdag, bij Marie-Christine en David Warndorff, Schepen de Wicstraat 16 (Heer).

Studentencabaretfestival

Op 28 en 29 oktober vindt in cultureel centrum Oosterpoort in Groningen het studentencabaretfestival plaats, waaraan alle HBO- en WO-studenten kunnen deelnemen. De inschrijvingsperiode sluit op 15 april. De selectie vindt plaats in juni. Informatie of inschrijfformulieren: Stichting Groninger Studenten Cabaret, postbus 41030, 9701 CA Groningen, tel. 050-120416 (Flore) of 050-134577 (Jeroen).

Uitgave Auschwitz Comité

Het Nederlands Auschwitz Comité heeft dit jaar weer een herdenkingsnummer van haar blad uitgegeven. Exemplaren van dit nummer zijn gratis verkrijgbaar bij de dienst Voorlichting, kamer 3010, 3e etage, Tongersestraat 53.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

Het bureau Buitenland ontving onlangs informatie over de volgende onderwerpen:

- De Japan Society for the Promotion of Science stelt beurzen beschikbaar voor onderzoek in Japan (niet voor studenten) voor het jaar 89/90. Verblifsduur: minimaal 14 dagen en maximaal 12 maanden. Aanvragen moeten worden ingediend vóór 1 mei door een collega-wetenschapper in Japan op wiens uitnodiging de uitwisseling plaatsvindt.
- De "Seventh European Course in Tropical Epidemiology" vindt plaats van 15 tot 27 augustus aan de Nordic School of Public Health, Göteborg, Zweden. Meer informatie: op dinsdag en donderdag van 10.00 tot 11.30 uur bij bureau Buitenland, kamer 3023, Tongersestraat 53, tel. 888309/311. Han Aarts en Hettie van Witteloostuijn.

Op deze tijden kan tevens informatie worden ingewonnen door studenten die willen gaan studeren in het buitenland.

Onderwijs

Colleges over krankzinnigenzorg

In de eerste helft van de 19e eeuw vonden in Europa en de VS grote veranderingen plaats binnen de krankzinnigenzorg. Zozeer dat gesproken kan worden van een "psychiatrische revolutie". Wat aan deze "revolutie" voorafging, op welke wijze de veranderingen plaatsvonden en wat hun uitwerking was, zal ter sprake komen in een drietal colleges Algemene Wetenschappen waarbij de nadruk zal liggen op de Nederlandse dr. J. Ramaer, verbonden aan het geneeskund-

RL-Agenda

11-03 Promotie J. van Vugt, Aula, Tongersestr. 53, 16 uur, info: tel. 888257/269.

11 t/m 13-03 Wetenschappelijk Economische Conferentie, Mecc.

14-03 Lezing Wie geneest heeft gelijk door drs. Ad Prins, Wetenschapsdynamica, UvA, kamer 012, Abtstr. 2a, 15.30 uur, info: tel. 888365.

15-03 Lezing Is er ruimte genoeg voor gevoel en verstand in de muziek? door J. Broeckx, Aula, Tongersestr. 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

16-03 College over krankzinnigenzorg door José van Vondelen, kamer 0089, Tongersestraat 53, 16.30-17.30 uur, info: tel. 888375.

16-03 Symposium Commercialisatie in de Gezondheidszorg, Aula, Tongersestr. 53, 19.30 uur, Agora, Hades, Reflex, info: tel. 888756/697.

16-03 Lezing Stad en Maas door R. Bakker, collegezaal Nieuwenhof, 20 uur, info: tel. 887230/7226.

16-03 Lezing over Primary Health Care door N. Mostert, Café D'n Ingel, Vrijthof 13, 20 uur, (f 2,-), info: tel. 615861 (Maria) of 438388 (Els).

17-03 Psychiatrisch Colloquium door H. Wisman, Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

17 t/m 19-03 Congres Algemene Chirurgie, Mecc, info: AZM, C. Greep, tel. 866666.

17-03 Symposium Verpleging en zelfzorg, Dijkzigt Ziekenhuis Rotterdam, info: FdGW, tel. 887396.

22-03 Lezing De redelijkheid van het gevoel door H. Pott, Aula, Tongersestr. 53, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

23-03 College over krankzinnigenzorg door José van Vondelen, kamer 0089, Tongersestraat 53, 16.30-17.30 uur, info: tel. 888375.

23-03 Medisch congres "Travel together", Hotel Maastricht.

23-03 Cursus Flexibele arbeidsverhoudingen, 9.30-16 uur, PAO-Rechtsgeleerdheid, info: tel. 887221.

24-03 Uitreiking bullen FdG, Aula, Tongersestr. 53, 13 uur.

24-03 Lezing Het inpassen van moderne gebouwen in de oude stad door R. Koolhaas, collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

25-03 Promotie M. van Bilsen, Aula, Tongersestr. 53, 16 uur, info: tel. 888257/269.

30-03 College over krankzinnigenzorg door José van Vondelen, kamer 0089, Tongersestraat 53, 16.30-17.30 uur, info: tel. 888375.

30-03 Lezing en forumdiscussie Maastricht zonder grenzen door A. Duives-teijn, collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4, 20 uur, info: Studium Generale, tel. 887230/7226.

30-03 Symposium Acute gewrichtsontsteking, PAOG, Randwijk, 16.30-20.45 uur, info: R. le Doux, tel.: 887777, tst. 273/274.

01-04 Goede vrijdag: RL gesloten.

04-04 Tweede Paasdag: RL gesloten.

dig gesticht voor krankzinnigen te Zutphen.
De colleges worden gegeven door José van Vondelen op woensdag 16, 23 en 30 maart in onderwijskamer 0089, Tongersestraat 53, 16.30-17.30 uur.
Informatie: tel. 888375.

Studie-infotheek

De studie-infotheek is tot nader bericht gesloten. Voor vragen en informatie over studierichtingen in het WO en het HBO kan men terecht bij het studentendecanaat.

Steunpunt Studiefinanciering Maastricht

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 9.00-12.00 en van 14.00-16.00 uur (gratis) via tel. 06-4991122.

Bureau Inschrijvingen en Centrale Studentenadministratie

Bij het bureau Inschrijvingen en de Centrale Studentenadministratie kan men terecht voor alle informatie inzake: aanmeldingen, selectie en plaatsing, toelatingsvoorwaarden, in- en uitschrijvingen, inschrijvingsvormen, inschrijvingsduur, studie-onderbreking, toelating hogere studiejaren, collegegeld en onderwijsbijdrage, betalingsregelingen en af-

gifte verklaringen. Tevens kan men formulieren en administratieve informatie krijgen over (voor-)aanmeldingen, in- en uitschrijvingen, verlenging inschrijvingsduur, studiefinanciering, verzekeringen, uitsluit militaire dienst en uitkeringen. Alsmede: brochures over het onderwijs bij de RL en informatie over wetsvoorstellen m.b.t. positie en consequenties voor studenten.

Openingstijden: maandag t/m donderdag: 9.00-12.00 en 13.30-16.00 uur, vrijdag: 9.00-12.00 uur, kamer 001, begane grond, Tongersestraat 53, tel. 888336/210.

Bureau Studentendekanen

Bij het bureau Studentendekanen kan men terecht voor informatie en advies over studiemogelijkheden, studie- en beroepskeuze, toelatingsvoorwaarden voor het WO, aanmelding, selectie en plaatsing in het WO, inschrijving, inschrijvingsvormen, inschrijvingsduur, studiefinanciering, militaire dienst, studieverandering, studiestaken, afstuderen en sociale voorzieningen. Tevens kan het studentendekanaat begeleiden en bemiddelen in zaken van rechtspositionele, sociaal-economische en psychische aard.

Voor het maken van afspraken met en verkrijgen van informatie is het secretariaat van het studentendekanaat geopend van maandag t/m donderdag van 9.00-12.30 uur, kamer 2.225, Bouillonstraat 3, telefonisch te bereiken onder tel. 887367.

Via dit telefoonnummer zijn de studentendecanen bereikbaar dinsdag, woensdag en donderdagochtend tussen 9.00 en 10.00 uur.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop binnen 14 dagen richten aan de dienst Personele Zaken.

Interne vacatures zijn uitsluitend bestemd voor medewerkers in dienst van RL of AZM.

Interne vacature 023

De Faculteit der Algemene Wetenschappen zoekt t.b.v. het interfacultaire project Onderzoek van Gezondheidswetenschappen en Gezondheidstechnologieën bij de vakgroep Wijsbegeerte een ASSISTENT IN OPLEIDING M/V wetenschaps- en techniekonderzoek.

Taak: verrichten van promotie-onderzoek op het terrein van wetenschaps- en technologieën, m.n. gericht op gezondheidswetenschappen en -technologie.

Vereist: voltuioide opleiding Wetenschaps- en Technologie-onderzoek of voltuioide relevante andere vooropleiding (wetenschapsfilosofie, sociologie, geschiedenis met aanwijsbare belangstelling voor vraagstukken rond gezondheidsweten-

schappen, of voltuioide opleiding Gezondheidswetenschappen, geneeskunde met aanwijsbare belangstelling voor wetenschaps- en techniekonderzoek). Ook zij die binnenkort afstuderen kunnen reflecteren.

Arbeidsvoorwaarden:

Het salaris bedraagt in het eerste jaar f 1765,- bruto per maand en zal in het vierde jaar f 3145,- bruto per maand bedragen.

De aanstelling geschiedt voor een periode van vier jaar. De opleidingscomponent van de AIO-aanstelling wordt verzorgd binnen het kader van de landelijke onderzoekersopleiding Wetenschappen en Technologie-onderzoek, waarin de RL samenwerkt met de universiteiten van Amsterdam, Groningen en Twente. Inlichtingen: prof.dr. G. de Vries, tel. 888382.

Interne vacatures FdR

De FdR zal in de komende jaren bijzondere aandacht schenken aan de internationalisering van het onderwijs. Op dit gebied worden diverse activiteiten ontwikkeld, zoals studentenuitwisseling met verschillende buitenlandse universiteiten, een afstudeervariant European Legal Studies en talencursussen voor studenten.

T.b.v. de organisatie en coördinatie van de activiteiten op het gebied van de internationalisering zijn vacant de functies van:

A. Interne vacature 024:

Medewerker internationalisering (1,0 fte) V/M bij het Faculteitsbureau.

Taken:

- het onderhouden en uitbreiden van contacten met juridische faculteiten in Europese landen, gericht op het tot stand brengen van studentenuitwisseling;
- het organiseren van studentenuitwisseling;
- het bijdragen aan de organisatie van

de afstudeervariant European Legal Studies;

- leggen en onderhouden van contacten met subsidie-verlenende instanties;
- bijdragen aan beleidsvoorbereiding t.b.v. de commissie Buitenland van de FdR.

Vereist:

- academische opleiding (bij voorkeur juridisch);
- belangstelling voor juridisch onderwijs;
- organisatorische kwaliteiten;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid en goede contactuele eigenschappen;
- actieve beheersing van drie vreemde talen.

Rechtspositie: aanstelling geschiedt voorshands tot 1 januari 1989; de faculteit streeft naar verlenging van de aanstellingsduur. Het salaris bedraagt minimaal f 2736,- en maximaal f 4115,- afhankelijk van leeftijd en ervaring. Uitsluiting naar schaal 9 t.z.t. niet uitgesloten. Inlichtingen: prof.mr. N. Roos, tel. 887067 of mr. C. Waaldijk, tel. 887059.

B. Interne vacature 025

Secretaresse internationalisering (0,5 fte) V/M bij het bureau Onderwijs.

Taken:

- algemene ondersteuning van de medewerker internationalisering bij de organisatie en coördinatie van activiteiten;
- het organiseren van bezoeken van Nederlandse studenten en docenten aan het buitenland en van buitenlandse studenten en docenten aan Nederland;
- het organiseren van talencursussen;
- het bewaken van budgetten;
- verzorgen van correspondentie, voorbereiden en notuleren van vergaderingen, het bewaken van besluiten en afspraken en het zorg dragen voor het archief;
- het voeren van het secretariaat van de facultaire commissie Buitenland.

GEDIJT EEN TROPISCHE GARNAAL IN SCHOTLAND?



Dies de Jonge, beeldend kunstenaar te Rotterdam - ets(eigen druk) origineel formaat 60 x 80 cm.

In een laboratorium in het Schotse Aberdeen simuleerden Unilever-specialisten de Indische Oceaan: water van 28°C, constant zoutgehalte en 12 uur per dag verlichting. In dat milieu kweekten zij een garnalensoort uit die Indische Oceaan. Alle aandacht van de researchers werd gericht op de juiste voeding, het voorkomen van ziekten en de bestudering van groepatronen. Het resultaat na jaren onderzoek was een vleesrijke, gezonde garnaal. Op basis van deze kennis begon Unilever elders op de wereld garnalenprojecten in het groot. Onder andere in Sri Lanka.

Een ander "fish-farming"-succes betrof zalm. Eveneens in Schotland, in dit geval aan de westkust, in Lochailort. Unilever was een der eersten die de bijzonder moeilijke kweek van deze veel gevraagde vis aandurfden. Nu vertegenwoordigt Unilever 31% van de productie van de Schotse boerderijzalm. Dat komt neer op ruim 2000 ton per jaar.

Zo is Unilever dagelijks intensief bezig met geavanceerde research en technologie. Innovaties zijn daarbij even belangrijk als verbetering van bestaande producten en productieprocessen.

Het zeer brede gebied, bestreken door Unilevers research en ontwikkeling, is het logische gevolg van de sterk uiteenlopende activiteiten van het concern. Drie kennisgebieden vormen de

basis voor de meeste Unilever-producten en -processen, t.w.:

- Natuur- en scheikunde, de basis voor traditionele Unilever-producten als wasmiddelen en margarine.
- Fabricagetechnologie, die alle aspecten van de sterk gediversificeerde productie omvat: van machines tot computers.
- Biotechnologie, de toepassing van biologische organismen, systemen en processen in de productie.

Nieuwe producten en processen, afkomstig van de grote, eigen researchlaboratoria, worden door de ontwikkelingslaboratoria van de werkmaatschappijen zonodig aan de plaatselijke omstandigheden aangepast.

Op deze wijze wordt een wereldwijde overdracht van technologische kennis gewaarborgd.

Literatuur

Voor belangstellenden zijn de volgende uitgaven kosteloos verkrijgbaar:

- Jaarverslag Unilever
- Zoeken naar vooruitgang - wetenschap, technologie en Unilever
- Unilever
- Aanvragen kunnen ongefrankeerd worden toegezonden aan Unilever N.V., Afdeling Externe Betrekkingen S5, Antwoordnummer 74 3000 VB Rotterdam



UNILEVER

JE RAAKT ER NIET OP UITGESTUDEERD.

Vereist:

- HAVO/VWO en secretaresse-opleiding;
- ruime ervaring als zelfstandig secretaresse;
- goede talenkennis;
- goede contactuele eigenschappen;
- vermogen om met een grote mate van zelfstandigheid te werken;
- kennis van tekstverwerking.

Rechtspositie:

aanstelling geschiedt voorshands tot 1 januari 1989; de faculteit streeft naar verlenging van de aanstellingsduur. Het salaris bedraagt maximaal f 2972,- afhankelijk van leeftijd en ervaring. Inlichtingen: mr. C. Waaldijk, tel. 887059 of bij mw. M. van Hoof, tel. 887002.

RL in de media

Onderstaande knipsels liggen ter inzage in de bibliotheeklocaties Bonnevanden, Randwijck en AZM/BMC en het studielandschap Nieuwenhof.
DL = De Limburger, LD = Limburgs Dagblad

"Stedenband gul voor Nicaragua" (LD en DL 29-2)

RL-delegatie neemt f 30.000,- van Initiatiefgroep Stedenband Maastricht-Rama mee naar Nicaragua.

"Interne twisten in Tilburg leiden tot vertrek Amerikaanse partners" (Visumnieuws maart 88)

De geschiedenis van het CES.

"Wethouder Riemst wil geen halve maatregelen" (LD 29-2, Het belang van Limburg 25-2 en DL 4-3)

Onduidelijkheid over beleid gemeente Riemst t.a.v. bouw studentenkamers.

Congressen

Lezing Systeem-patho-fysiologie

Op 30 maart zal prof. Verveen uit Leiden een lezing geven over Systeem-patho-fysiologie: een systematische beschouwing van de fysiologische processen en de manier waarop daar verstoringen in kunnen optreden.

De lezing wordt georganiseerd door Protogoras en begint om 19.30 uur in de Aula, Tongersestraat 53.

Studenten uit alle leerjaren zijn welkom.

Sport

Bokkerijdersloop

Bureau Lichamelijke Vorming en Sport organiseert op maandag 14 april om 17.30 uur een recreatief gemengde groepsloop voor studenten en medewerkers. Start en finish vinden plaats in sportpark Jekerdal. De afstand bedraagt 7,5 km.

Inschrijven vóór 6 april via officieel groeps-inschrijfformulier (minimaal 4 personen). Kosten: voor sportkaarthouders gratis, anderen betalen f 2,50 per persoon.

Jazz Ballet Cursus

Woensdag 13 april start de laatste cursus jazz ballet voor beginners in zaal Vijverdal van 19.30-20.45 uur. De cursus bestaat uit 10 lessen van 75 minuten. Kosten f 37,50. Inschrijven bij bureau LV&S.

Tennis Outdoor Cursus

11 en 15 april start op de maandag en vrijdag tussen 17.00-20.00 uur de cursus Tennis Outdoor voor beginners en gevorderden op de banen van Vijverdal. Kosten f 50,- voor 8 lessen van 1 uur, incl. vrij oefenen op de zaterdagochtenden tussen 10.00-12.00 uur. Inschrijven bij bureau LV&S.

Yogacursus beginners

Voor de Yogacursus voor beginners, die van start gaat op 21 maart zijn nog 2 plaatsen beschikbaar. Deze cursus wordt gehouden op de maandagavonden tussen 18.00 en 19.00 uur in zaal Vijverdal. Prijs f 40,- voor 10 lessen van 1 uur. Inschrijven bij bureau LV&S.

Zaalvoetbaltoernooi

Maandag 25 april start het intern zaalvoetbaltoernooi dat ieder jaar door bureau LV&S wordt georganiseerd. Inschrijfformulieren hiervoor zijn voor alle medewerkers per interne post verzonden en de studenten kunnen deze formulieren vinden bij bureau Onderwijs van hun faculteit.

Informatie/inschrijving: bureau LV&S. Kosten voor sportkaarthouders gratis, anderen betalen f 5,- per persoon.

Geneeskunde

Algemeen

Vrouwenstudies geneeskunde en gezondheidswet.

Onlangs is de Werkgroep Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde opgericht. Het doel van de werkgroep is het organiseren van inhoudelijke discussies over onderzoek en theorievorming op het terrein van vrouwenstudies in deze vakgebieden. Tot de zomervakantie zullen er 4 bijeenkomsten plaats vinden:

- 21 maart: voortplantingstechnologie,
- 22 april: vrouwenstudies en biologie,
- 27 mei: vrouwenstudies en wetenschapsonderzoek,
- 20 juni: vrouwenstudies en beleid.

Plaats: vergaderkamer Elisabethhuis, Abtstraat 2a, 13.00-15.00 uur. Mensen die belangstelling hebben voor deelname aan de werkgroep zijn van harte welkom.

Informatie of opgave: Klasien Horstman, Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte, tel. 888767.

Onderwijs

Voortgangstoets

De eerstvolgende, voor alle studenten geneeskunde verplichte, voortgangstoets wordt afgenomen op woensdag 16 maart van 9.00 tot uiterlijk 13.00 uur. De zalen zijn open vanaf 8.45 uur. Om de toets op tijd te laten beginnen dient iedereen om 8.55 uur op de voor hem/haar gereserveerde plaats te zitten. De deuren worden om 8.55 uur gesloten.

Voor het invullen van de optisch leesbare antwoordformulieren een HB-potlood meebrengen. De verdeling van de studenten over de

locaties is dezelfde als in december.

- Sporthal Daalhof, Goudenweg: studenten met reg.nrs. M87.001 enz., M85.141 t/m M85.199, M81.001 enz. en oudere jaars;
- sporthal de Geusselt (nabij MVV-stadion): M82.001 enz., M86.001 enz. en M85.078 t/m M85.140;
- sporthal de Heeg (Roserij): M83.001 enz., M84.001 enz. en M85.001 t/m M85.077.

Voor nadere informatie betreffende het reglement van orde wordt verwezen naar de facultaire studiegids Geneeskunde 87/88, blz. 156.

Programmeren in MUMPS

Voor belangstellenden die in het verleden een MUMPS-cursus gevolgd hebben, wordt er weer een vervolgcursus "Programmeren in MUMPS" georganiseerd.

In groepsverband wordt er ingegaan op de probleemanalyse aan de hand van een door de studenten zelf opgestelde anamnese t.b.v. griep. Verder wordt er aandacht besteed aan het maken van een programmastroomschema en het gebruik van de EDLIN-editor.

De cursus wordt gegeven op de woensdagen 4 en 11 mei en 8 juni. Minimum aantal deelnemers: 12, maximum: 18.

Belangstellenden dienen zich bij voorkeur vóór 15 april op te geven bij het secretariaat van Medische Informatica, tel. 888422.

Gezondheids-wetenschappen

Onderwijs

Vrouwenstudies geneeskunde en gezondheidswet.

Informatie over bijeenkomsten van de Werkgroep Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde is te vinden onder de rubriek "GENEESKUNDE-ALGEMEEN".

Primary Health Care

Capita Selecta organiseert op 16 maart een avond over Primary Health Care en nodigt studenten en medewerkers Verplegingswetenschap en andere belangstellenden uit.

Neeltje Mostert, medewerkster van de vakgroep VW zal de uitgangspunten van PHC bespreken. In de discussie daarna zullen de mogelijkheden van PHC voor de Westerse gezondheidszorg aan de orde komen.

De avond begint om 20.00 uur in café D'n Ingel, Vrijthof 13. Kosten: f 2,- (consumpties voor eigen rekening). Informatie: Maria, tel. 615861 of Els, tel. 438388.

Lezingencyclus over onderwijssysteem

De activiteitencommissie van Agora organiseert een lezingencyclus "Werelds beste onderwijs: ... geleerd in Maastricht".

- 30-3: W. Wijnen: "Kenmerken van het Maastrichts onderwijssysteem";
- 13-4: M. van Dongen: "Problemen met het examensysteem van de FdGW";
- 27-4: L. Boon: "Kritische kanttekeningen bij de huidige invulling van het onderwijs".

De lezingen beginnen om 19.30 uur in kamer 1090, Tongersestraat 53 (Rijkswaterstaatsleugel).

Informatie: Agora, tel. 888334.

Filmclub GKG

Op dinsdag 22 maart draait de film "Wir Kinder von Bahnhof Zoo" (Christiane F.) in Ciné-K. De film begint om 19.30 uur.

Vanaf 14 maart zijn kaartjes à f 4,- bij Angela Silanoe-Verwey te bestellen via tel. 888157. Het is ook mogelijk kaartjes bij Angela op te halen (Carré, Tongerseweg 57). Resterende kaartjes gaan in de algemene verkoop.

Excursie naar WHO

De activiteitencommissie van Agora wil een excursie organiseren naar de World Health Organisation in Genève. In het programma, onder voorbehoud, rondleiding binnen de WHO en misschien naar de VN. Datum: 13 juni.

De activiteitencommissie wil graag weten hoeveel mensen belangstelling voor deze excursie hebben. Graag een briefje met naam en adres naar de commissie (postvakje Kapoenstraat of in de Agora-kamer, Tongersestraat 53) of bel naar Agora, tel. 888334.

Toets Psychodiagnostiek 4e jrs.

De eerste toets psychodiagnostiek voor vierdejaars studenten Geestelijke Gezondheidskunde in het kader van de aantekening Psychodiagnostiek is gepland op 11 april van 14.00-16.00 uur, kamer J. Skillslab. Voor dit tentamen dient men zich in te schrijven bij A. Staps, secretariaat Skillslab-GW, tel. 882300.

De literatuurlijst kan men afhalen bij het secretariaat Skillslab-GW. Daar ligt eveneens de literatuur ter kopiëring.

Programmeren in MUMPS

Belangstellenden voor een vervolgcursus "Programmeren in MUMPS" kunnen informatie daarover vinden onder de rubriek "GENEESKUNDE-ONDERWIJS".

Training interpersoonlijke communicatie

De handleiding van de training interpersoonlijke communicatie (tweedejaars GVO) in blok 2.5.2 is verkrijgbaar bij het verkoopbureau onder nr. 58 à f 4,10.

De training is gepland in de periode van 16 maart tot 31 maart.

De voorbereidingsopdracht voor de eerste bijeenkomst staat beschreven op pag. 5 van de handleiding.

Informatie: Marie-Louise Schreurs, Skillslab, tel. 882291.

Rechtsgeleerdheid

Onderwijs

Student-assistent gezocht

Met ingang van 1 april zoekt de vakgroep Gezondheidsrecht voor haar project Algemene uitgangspunten Volksgezondheid een student-assistent (M/V) met een werktijdsfactor van 0,2 (2 dagen per week) in beginsel tot 1 september '88 (verlenging is mogelijk).

- De werkzaamheden betreffen:
- literatuuronderzoek;
- jurisprudentie-onderzoek;

Vereisten:

- 4e jaar Nederlands Recht bij voorkeur keuzevak op het gebied van Gezondheidsrecht.

Inlichtingen: mw. K. Koster, tel. 887384/7365.

Sociaal Verzekeringsrecht

Dinsdag 15 maart 11.00 uur in de collegezaal: lezing door F. de Kok met als onderwerp "Gelijke behandeling in het Sociaal Zekerheidsrecht".

Arrondissement Nieuwenhof

Arrondissement Nieuwenhof op dinsdag 15 maart om 15.00 uur in de collegezaal.

Belastingen ondernemingen

Woensdag 16 maart 9.00 uur collegezaal: vragenur Belastingen ondernemingen.

Lezing i.h.k.v. blok Criminaliteit

Prof. L. Hulsman, Emeritus hoogleraar Strafrecht, Erasmus Universiteit Rotterdam geeft op woensdag 16 maart om 11.00 uur een lezing in de collegezaal Nieuwenhof. Thema: Abolitionisme en criminele politiek.

College rechtsgeschiedenis

Op woensdag 16 maart om 13.00 uur zal prof. mr. J. Spruit weer een college Rechtsgeschiedenis geven in het gebouw van de Rijkswaterstaat, Frans de Veyestraat 6 (bij de Noorderbrug).

Faculteitsraad

Woensdag 16 maart 13.30 uur in de practicum-a-ruimte: F-Raad.

Vragenuur blok 1.3

Vragenuur blok 1.3 op vrijdag 18 maart om 15.00 uur in de collegezaal, Nieuwenhof.

Bloktoetsen blok 3

Maandag 21 maart worden de bloktoetsen voor het derde blok afgenomen. De indeling is als volgt:

jaar 1: sporthal de Heeg: 9.00 uur;

jaar 2: sporthal de Heeg: 13.00 uur;

Sporthal Geusselt 9.00 uur: Sociaal Zekerheidsrecht, Toerekening gedrag,

Konsumentenrecht, Rechtsbescherming

overheid.

Sporthal Geusselt 13.00 uur: Zakenrecht, Volkshuisvesting, Rechtspersonen II, Belastingrecht v. ondernemingen, Schade, Schadevergoedingsrecht.

Tijdens de toets mag gebruik gemaakt worden van de Rode Kluwer en/of Vermande teksteditie, wettenbundel van de Open Universiteit (niet de jurisprudentiebundel) en van de gele bundel studiemateriaal Elementair Internationaal Recht. Het spreekt vanzelf dat er in dit materiaal geen aantekeningen mogen staan. Dit zal gecontroleerd worden. Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Denk ook aan de collegekaart.

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Gat in kop

Toneelgroep 'Het Vervolg' geeft vrijdag 11 maart de première van de nieuwste productie, 'Gat in kop' van Wolfgang Deichsel. In de jaren zestig kwam Deichsel, in 1939 geboren in Wiesbaden, op als toneelschrijver. 'Loch im Kopf' is een komedie, een bewerking van l'Affaire de la rue de Lourcine, een vaudeville van Eugène Labiche uit 1857. Volgens de Duitse actrice Schygulla zet Deichsel figuren neer, die "zijn opgebouwd uit een waanzinnig samenraapsel van onze neurosen". 'Het Vervolg' zal het, onder leiding van Ted Keijser, vast en zeker niet kunnen laten om van deze komedie-op-komedie iets heel komisch te maken.

Maastricht tegen apartheid

Vanaf vrijdag 11 maart is in het Maastrichtse Generaalshuis de tentoonstelling 'De verborgen camera' te zien. Een grote collectie, merendeels nog nooit vertoonde foto's, geeft een beeld van de apartheid in Zuid-Afrika. Bij de opening om 17 uur zijn vertegenwoordigers van het ANC aanwezig en zingt het Maastrichtse koor 'De stem des volks' Zuid-Afrikaanse verzetsliederen. De activiteit, die georganiseerd wordt door 'Maastricht tegen apartheid' is de eerste van een reeks. Zaterdag 12 maart heeft ook in het Generaalshuis een bijeenkomst plaats rondom het thema 'Een gemeentelijk anti-apartheidsbeleid'. Prof. dr. C. Flinterman opent de bijeenkomst om 11 uur. Een informatieforum, informatie over de actualiteit in Zuid-Afrika en discussie bepalen de dag. Zaterdag 19 maart organiseert 'Maastricht tegen apartheid' samen met het Meldpunt antidiskriminatie en Kiekeboom een demonstratie, vetrek 15 uur bij het station. De stoet ontbindt zich omstreeks 16 uur bij het City Centrum in de Capucijnestraat, waar de manifestatie wordt afgesloten met sprekers en muziek. Ook is er een kinderprogramma.

Studentencabaret

Het zo langzamerhand bekende, bijna afgezaagde Camerettenfestival is twintig jaar geleden ontstaan uit een initiatief van studentencabarets. Het festival leverde jarenlang een goede oogst aan nieuw talent op. De laatste tijd leek deze vorm van vermaak een stille dood gestorven, maar nu hebben studenten uit Groningen het cabaret nieuw leven ingeblazen. Na een succesvol plaatselijk festival, organiseert de Stichting Groninger Studenten Cabaret, een congres van studenten uit verschillende verenigingen, een landelijk festival voor alle studenten van het hoger onderwijs op 28 en 29 oktober in de Oosterpoort in Groningen. Van nu tot 15 april kan men zich inschrijven, in juni wordt een selectie gehouden. In de tussenliggende periode kan men meedoen aan workshops onder leiding van een professionele regisseur, tekstschrijver en musicus. Na de zomervakantie zullen de acht geselecteerde personen/groepen nog eens extra begeleid worden. De festivaljury bestaat uit deskundigen uit de theaterwereld. Inschrijven kan via een formulier, dat verkrijgbaar is bij: Stichting Groninger Studenten Cabaret, Postbus 41030, 9701 CA Groningen.

Komische vrouwen?

De vraag of vrouwen in films komisch kunnen zijn, lijkt op de vraag of vrouwen kunnen schaken. Ze kunnen het best, maar je hoort er zo weinig van. Iedereen kent wel mannelijke filmkomieken maar vrouwelijke? Toch zijn ze er. Er draait momenteel in de filmhuizen een retrospectieve rond het thema 'De vrouwelijke komiek'. Vijftientwintig films moeten aantonen dat een dergelijk fenomeen bestaat. Het merendeel van de films zijn komedies waarin vrouwen een komische rol spelen. Dat maakt van de hoofdrolspelsters nog geen komieken. Die zijn blijkbaar schaars. Lucille Ball en Mae West zijn duidelijke voorbeelden, maar Marilyn Monroe van wie 'The seven year itch' alweer eens geprogrammeerd staat, kan men toch moeilijk een komiek noemen. Van de retrospectieve zijn zes films in het Maastrichtse Filmhuis Lumière te zien van 10 tot en met 21 maart. Achtereenvolgens komen 'It Should Happen to You' (Judy Holiday en Jack Lemmon), 'Woman of

the year' (Spencer Tracy en Katherine Hepburn), 'Bringing up baby' (Katherine Hepburn en Gary Grant), 'The seven year itch' (Marilyn Monroe en Tom Ewell), 'I'm no Angel' (Mae West) en 'Dance girl dance' (Lucille Ball) aan bod. Uit het volledige programma was een meer verrassende keuze samen te stellen. De genoemde films zijn zo overbekend dat ze elke paar weken wel eens op de buis verschijnen.

Victoria

De directrice, Victoria van der Zee, van de dundoekfirma 'Vlag en Wimpel' weet zich aardig staande te houden in de zakenwereld die voornamelijk door mannen bevolkt wordt. Zij wordt uitgeroepen tot zakenvrouw van het jaar en door de Nederlandse regering uitverkoren om een toespraak te houden tot het Europese Parlement in Straatsburg. Victoria dubt of ze de uitnodiging aanneemt, maar de stimulans van haar secretaresse, haar koffiejuifvrouw en zelfs de koningin doen haar langzaam overhellen. Ze accepteert de uitnodiging. Daarmee haalt zij en passant een mooie order en een hernieuwde liefde binnen. Alle rollen in de voorstelling over deze carrièrevrouw worden met groot gemak en overtuigend door Jasperina de Jong neergezet. De comédienne gebruikt teksten van Ivo de Wijs, de melodieën zijn van Joop Stokkermans. De solo-musical is te zien vrijdag 11 en zaterdag 12 maart in de Maastrichtse stadsschouwburg.

Van Doorn

Hij ontvluchtte het benauwende ouderlijk gezag en kwam piepjong in de grote stad Amsterdam waar hij zich snel een plaats veroverde in de incrowd, door zijn op spraakwater-snelheid uitgesproken gedichten zeer theateraal voor het voetlicht te brengen. Hij heette Johnny the Selfkicker. Nu, na vijftientwintig jaar, is hij een gerespecteerd dichter en schrijver van korte verhalen en heet Johnny van Doorn. Met 'Een kwart eeuw Johnny van Doorn', probeert hij een heuse one-man show op de planken te zetten. Spiegelt hij zich aan het succes van Deelder? Voor de VPRO-radio verzorgde het drukke, pedante en ietwat gezette baasje een tijd lang een rubriek. Daaruit bleek dat hij goed kan voorlezen. In het teevee-programma 'Herenleed' vertolkte hij een opmerkelijke bijrol. Of dit allemaal voldoende is om het publiek in z'n eentje een avond lang te boeien, staat nog te bezien. Zijn programma is gebaseerd op het onlangs verschenen boek 'Door de weken heen'. In iedere plaats zal de voorstelling er iets anders uitzien. In Maastricht maakt hij, dinsdag 15 maart, gebruik van plaatselijke muzikanten.

LSO

Imogen Cooper is bij het grote publiek bekend door haar vertolking van een pianoconcert van Mozart (KV 466) in de film 'Amadeus'. Na het winnen van de Mozart Memorial Prize in Londen volgden talrijke concerten in Europa en ver daarbuiten. In 1986 debuteerde zij in Japan, waar zij dit jaar weer is uitgenodigd. Voordat zij hier gehoor aan geeft, verzorgt zij eerst nog samen met dirigent Salvador Mas Conde, die onder meer als dirigent verbonden was aan het Orkest van Barcelona en het Städtisches Theater van Mainz en momenteel vaste dirigent

en artistiek leider van het Orkest van Reutlingen is, een aantal concerten met het Limburg Symphonie Orkest en wel op 17 maart in het Kerkraadse Wijngcrachtater, 18 maart in Roermond en 19 maart in het Staargebouw in Maastricht. Op het programma staan 'Pavane pour une infante devunte' en 'Pianoconcert in G' van Rval en 'Symfonie nr. 2' van Borodin.

Galleries

'Passie' is een tentoonstelling in de Generale Bank (Ridderpoortstraat 1, Hasselt) van beelden en schilderijen uit de late Middeleeuwen en de Renaissance. Het lijden van Christus is het belangrijkste thema van deze religieuze kunst. Hiermee wordt geïllustreerd hoe de culturele erfenis van Rome door het christendom in de Middeleeuwen werd opgenomen en nieuw leven ingeblazen. Tot 16 april. Ook in Hasselt, in Galerie Tamara van het Cultureel Centrum, is tot 11 april werk van Jos Verdegem uit de periode 1947-1950 te bekijken. Verdegem is in

1957 op zestigjarige leeftijd gestorven en was een van de belangrijkste schilders van België uit deze eeuw. Van 12 tot en met 27 maart is er in Plons, Mariabastion 18 in Maastricht, een groepstentoonstelling van ruimtelijk werk van Frans Linsens, Ed Hennekens, Erwin Driessens en Ton Prins.

In de studio van Omroep Limburg aan de Bankastraat zijn in maart tekeningen van Giel Clement uit Ubach over Worms. Hij kreeg zijn opleiding aan de Maastrichtse stadsacademie en het Hoger Instituut Ter Kameren in Brussel. In 1984 verbleef hij enige tijd in Berlijn. In de studio van de Limburgse omroep toont Clement schetsontwerpen voor eerder uitgevoerde en nog te realiseren installaties.

Armand Stijnen studeerde beelden-kunsten aan de Stadsacademie en de Jan van Eyckacademie in Maastricht. In het Academisch Ziekenhuis toont hij recente acryls op linnen en papier, vaak in combinatie met houtskool. Het zijn mythologische, fabelachtige vrouwengestalten. Ook presenteert hij werk op Japans papier, waarbij hij de kegel als uitgangspunt kiest. „

AGENDA

Muziek

LSO, R. Benzi, zo 13 mrt.
Staargebouw 15.00 uur.
Salvador Mas Conde (dirigent),
Imogen Cooper (piano).
Staargebouw, 19 mrt. 20.00 uur.
Lieder sind ein Stück Leben,
Gisela May, Stadsschouwburg
11 mrt. 20.00 uur.
Tom Demmers, piano,
Generaalshuis 16 mrt. 12.30 uur.
Sharon Quartett, kamermuziek,
Redouan, 16 mrt. 20.00 uur.
Adrianus zingt Adrianus,
Theatercafé, 18 en 19 mrt. 23.00
uur.

Toneel

Gat in de kop, door Het Vervolg,
Generaalshuis, 11 t/m 13, 16 t/m
19 en 25 mrt. 20.30 uur.
Mijn zuster en ik, Blijspel van
Jos Brink, Stadsschouwburg 12
mrt. 20.00 uur.
De meeuw, Komedie: Zuidelijk
Toneel Globe,
Stadsschouwburg 18 mrt. 20.00
uur.

Diversen

Victoria, solomusical Jasperina
de Jong, Stadsschouwburg 11
en 12 mrt. 20.00 uur.
One Mythoman show,
Compagnie Jeanpico,
Theatercafé 11 en 12 mrt. 23.00
uur.
Worsteling door de weken
heen, One-Man-Show: Johnny
van Doorn, Stadsschouwburg
15 mrt. 20.00 uur.

Exposities

Galerie Signature, Kapoenstraat
24, Marjan Nanning
(schilderijen en tekeningen), t/m
27 mrt.
Galerie Hof van Oensel,
Haagstraat 5 Schimmert.
Christoph Hessel, do t/m zo
14.00-17.00 uur.
Plons, Maria Bastion 50,
groepstentoonstelling van F.
Linsens, E. Hennekens, E.
Driessens, T. Prins. (t/m 27 mrt.)
Galerie Wanda Reiff,
Rechtstraat 43, Marlene Dumas
(schilderijen-tekeningen),
Alison Wilding (Sculptuur), M.J.
Lafontaine (Beeld-schilderijen),
t/m 9 apr.
Studio Omroep Limburg,
Bankastraat 3, Giel Clement
(recente tekeningen),
werkdagen van 10-18 uur.
Het Bassin, Bogaardenstraat
40b, Kunst in gebouwde
omgeving (21 febr. t/m 13
maart).

Provinciaal Museum Hasselt,
The Staffa Project van Mc
Keever en Cooper (tot 4 april).
Galerie Fah, Vladimir Suchánek,
Tsjechisch kunstenaar, do t/m zo
13.00-17.00 uur (tot 12 maart).
Museum van Bommel-van Dam,
Deken van Oppensingel 8,
Venlo, "Na" Beervelde,
tentoonstelling over en met
werk van R. de Keyser, E. Elias,
R. Linsens en R. Ravesl, zo 21
febr. tot 25 april.
Bonnefantenmuseum, Susana
Solana (Placa del joc de la
pilota) en Fons Haagsmans
(recent werk), tot 1 mei.
Galerie Signe, Akerstr. 82a,
Haarlem, J. Medved
(Schilderijen) en J. Mölscher
(schilderijen), t/m 20 maart.
Gouvernement, 7 Limburgse
Kruiswegen, P. Diefesche, G.
Eggen, A. de Haas e.a.
Generaalshuis, "De verborgen
camera", foto's van het 'andere'
Zuid-Afrika.

Films

Lumière, Bogaardenstraat 40b
Terug naar Oostgeest, do 10 t/m
wo 16 mrt. 20.00 uur.
It should happen to you, 11 mrt.
21.00 uur.
Woman of the year, 12-14 mrt.
21.00 uur.
Bringing up baby, 15 en 16 mrt.
21.00 uur.
Love streams, 10 t/m 16 mrt.
22.00 uur.

Mabi B.V., Kleine Gracht 24a

Fatal Attraction, dag. om
2.30-8.30 uur, za. ook om 6.00
uur.
Nuts, dag. om 2.30-9.00 uur, za.
zo ook om 6.15 uur, wo. alleen
om 9.00 uur.
Wall Street, dag. om 2.30-9.00
uur, za. zo ook om 6.15 uur.
Cry freedomdag, om 2.30-8.00
uur.

Cinema Palace, Wijker
Brugstraat

Dirty Dancing, dag.
5.00-8.30-8.00-9.30 uur, za en zo
ook 2.00 en 3.30 uur.
Amsterdam, dag.
4.15-6.45-9.30 uur, za en zo ook
2.00 uur.

Ciné-K, St. Bernardusstraat 13

Oel-Ciomi, dag. 7.00 en 9.15 uur,
vrij en za ook 11.30 uur, zo ook
2.30 en 4.30 uur

Studentenvereniging KOKO,
Hoogbrugstraat

The Good, the Bad and the
Ugly, video, 15 mrt. 20.00 uur.



I Colombaioni komen zaterdag 19 maart een jubileumvoorstelling geven in de Bonbonnière.

roman

U moet weten dat ik sinds kort aan aerobic-springen doe, hier in onze eigen stad. Leuk, hoor. Het is wel een lekker gevoel om helemaal bezweet al je spieren te voelen. De nostalgische flits krijg ik echter elke keer weer als ik in dat van verzuurd zweet bezwangerde gymzaaltje om mij heen kijk. De gezichten van mijn mede-springers zijn niet om aan te zien! De lachspieren trainen en rekken is kennelijk een streng verbod in aerobic-kringen! Verbeten puffend vergooiden dertig vrouwen chagrijnig kostbare energie. Ongetwijfeld hebben ook zij na afloop een voldaan gevoel, maar onder het gegym is daar niets van te bespeuren.

In Californië, waar sporten en fitheid een absolute sociale vereiste zijn, deed ook ik een duik in het zakje. Ik was al geflipt bij het baseball waarvoor ik me bij het begin van het academisch jaar had opgegeven. Als stomme buitenlander snapte ik dus de ballen van dat spel; ik stond maar wat te zwiepen met dat stuk hout (als d'r maar gelachen wordt!). En als ik al een bal raakte was ik zo buiten zinnen van vreugde dat ik op de plaat (waar je na een ronde rennen weer uit dient te komen) een jolige roeddans uitvoerde. Geen wonder dat ons team laatste werd; wij waren nog slechter dan het traditioneel laatste Groenlandse team.

Nou ja, enfin, goedgoed, ik besloot om dus te gaan zwemmen (mijzelf een Hollandse waterrat wanend...) en slenterde elke middag naar het zwembad in de Wildcat Canyon. Daar telde je pas mee als je vijftig baantjes (van vijftig yards elk) trok en dan frisjes sprak "Zo! Dát was dan de warming-up, nu er tegenaan!". Voor mij was een dergelijke monterheid niet weggelegd. Na elk derde baantje moest ik even spelen (beetje watertrappelen, lekker spetteren, vreemde kapriolen maken). Welnu. Amerikanen vinden dat dus niet leuk, van die files in hun bad. Nadat mij dat eens goed te kennen was gegeven begaf ik mij nog slechts naar het bad om te zonnebaden en af en toe in het kinderbadje te plonsen.

Uiteindelijk dacht ik te kunnen toegeven aan de afgrijselijke Californische sociale druk door te gaan joggen. Hier was echter een list in het spel. Ik had als ren-partner William Dewit, een vriendelijke bebaarde Amerikaan die 'n proefschrift aan het schrijven was over de vrouwelijke ninja in Japan tussen 1792 en 1860. In het Japans, dus. Hij was ook een heuse theemeester, en wist met delicate finesse de ellenlange ceremonieën uit te voeren. Hij hield het met een schat van een Braziliaanse classicus, Mario. Al met al waren wij een vreemd atletisch paar, zoals wij kwiek glimlachend uit ons huis wegdraafden.

Afijn, om kort te gaan: dat rennen duurde niet al te lang. Om de tweede hoek waren wij al buiten adem, en kuierden zoals dat intellectuelen betaamt verder door het bos, de werken van James Joyce besprekend en bijvoorbeeld de rol van linkse katholieken in de VS analyserend. Vlak vóór we weer bij ons huis waren gingen wij in een dicht bosje even op ons hoofd staan. Met een rooie kop verschenen wij dan uiteindelijk weer op het huiselijk terras. Tjonge, wat hadden wij ons ingespannen.

Eva

GEZONDE STAD ENGE PLEK

De aandacht voor stedelijke vormgeving leeft weer op. Voorbeelden te over: de architectuur-prijsvraag voor het Haagse stadhuis (overigens gewonnen door de minst uitdagende vormgever...), de Amsterdamse Stopera die ook qua 'design' attentie heeft gevraagd en gevonden, en natuurlijk niet in de laatste plaats de Studium Generale-cyclus 'Stad in de Spiegel' hier in Maastricht. Bovendien organiseert de gemeente Maastricht volgende maand een congres "Steden op Nieuw", omdat 'in het zicht van de 21-ste eeuw het beleid op het gebied van de ruimtelijke ordening en de stadsvernieuwing indringend besproken' dient te worden.

Dat is mooi. Dat is heel verheugend. Wat toch nog een beetje triest is, is het feit dat die aandacht voornamelijk weer uitgaat naar de pure vormgevingsaspecten van (stede)bouw. Dat is vooral zo jammer omdat er meerdere initiatieven zijn die ook de andere kanten van de vormgeving belichten.

Misschien is het omdat die initiatieven wat esoterisch overkomen op het grote publiek en de 'Great Men of Design', dat er zo weinig aandacht aan wordt geschonken aan die andere kant van het Ontwerp. Het kan niettemin amper ontkend worden dat de relatie tussen architectuur, infrastructurele vormgeving, wonen, werken, spelen, welzijn en gezondheid onomstotelijk is.

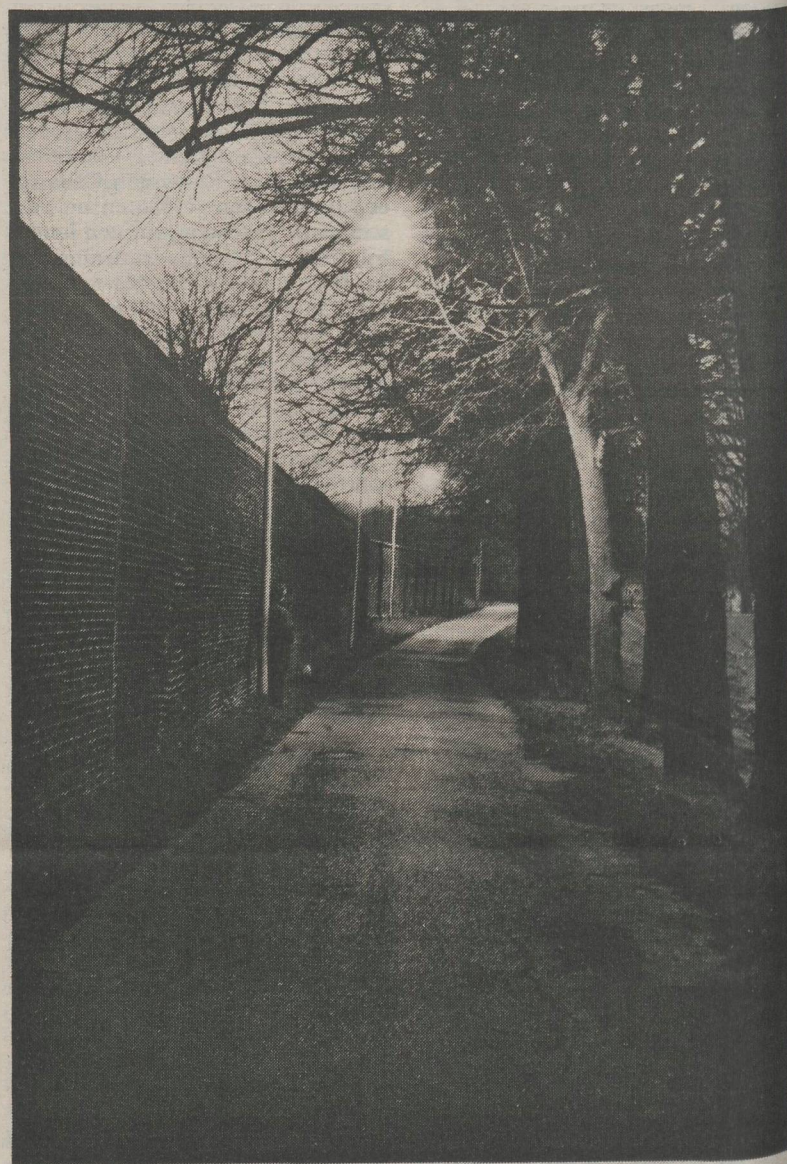
De Delftse wetenschapper Tjeerd Deelstra bijvoorbeeld geniet in internationale kringen groot aanzien door zijn vertogen over de noodzakelijke verhouding tussen cultuur (in de vorm van, bijvoorbeeld, beeldende kunsten) en architectuur; tussen een speelse en vooral creatieve omgeving en de functionele architectuur die noodzakelijk lijkt voor een gezonde leefwereld. In de Maastrichtse SG-cyclus wordt hij -althans door mij- node gemist.

De wereldgezondheidsorganisatie WHO heeft sinds een drietal jaren een project "Gezonde Steden" ("Healthy Cities"). Het is een grootscheeps en erg populair project. Tientallen grote steden uit Oost en West (van Boedapest tot Liverpool), uit Noord en Zuid (van Gothenburg tot Palermo) doen eraan mee. Nog eens tientallen staan te popelen om in het project opgenomen te mogen worden. In Nederland zijn dat ondermeer Amsterdam, Rotterdam, en Eindhoven. Ons land is daarmee een bijzonder actief deelnemer in het project; er worden zelfs extra gelden van overheidswege voor vrijgemaakt. Het idee achter de 'gezonde stad' is, dat zo'n stad qua vormgeving, infrastructuur, voorzieningen en iets ongrijpbaars als 'sfeer' haar bewoners zou moeten kunnen aanzetten beter in staat te zijn de verantwoordelijkheid voor de eigen gezondheid te dragen. Immers, in een stadswijk waar het vuilnis niet meer behoorlijk wordt afgevoerd, waar groenvoorzieningen volstrekt afwezig zijn, waar dertig procent van de bevolking baanloos is, waar zwaar verkeer maar doorheen raast en kwalijke dampen uitstoot, en waar geen huisarts het meer in haar hoofd haalt om praktijk te voeren (Zoiets bestaat. Niet alleen in Liverpool; ook hier), daar moet je niet meer

bericht uit Maastricht

aankomen met een voorlichtingspraatje à la "Goh jongen, jij moet stoppen met roken want dat is zo slecht voor je!" In zo'n stad -en wie ook wat dit betreft zonder zonden is, werpe maar eens een baksteen!- kan een mens bijna geen eigen verantwoordelijkheid meer nemen voor haar gezondheid. De essentiële randvoorwaarden voor dat besef ontbreken, en er moeten dus initiatieven ontplooid worden om een stad wel gezond te kunnen krijgen. 'Gezondheid' is dus één kant van de architectuur. 'Veiligheid' is een andere, die misschien ook al te lang verwaarloosd is. Dat komt, zeggen sommigen, omdat ook het stedelijke vormgeven lange tijd een mannenzaak is geweest. En mannen zijn nu eenmaal niet bang in het donker, dus de mensheid is niet bang als het licht uitgaat, nietwaar?

Hoe het ook zij, vooral vrouwen voelen zich in een stedelijke omgeving nogal eens minder op hun gemak. Dat bleek vorig jaar op een congres over "Vrouwen en Bouwen". Vrouwen zijn 's nachts -maar ook overdag- bang voor bepaalde plekken. Lezeressen zullen dit onmiddellijk volmondig beamen, lezers hoeven zich maar met een vriendelijke glimlach tot hun buurvrouw te wenden om deze stelling na te trekken. Enge tunneltjes, slechtverlichte straatjes, donkere stegen en hoeken, verdachte obstakels langs de weg, onoverzichtelijke bochten, stuk voor stuk zijn het zaken die beangstigend zijn omdat er wel eens iets zou kunnen gebeuren of opduiken. Clubs als 'Vrouwen Tegen Sexueel Geweld' hebben het vaak genoeg onderstreept. Een tasjesdief, een groepje lamlendige opgeschoten jongens die ook wel eens lol willen hebben als de kroeg gesloten is, of erger, een verkrachter. De dreiging is er altijd. Vrouwen houden volgens de 'Vrouwen en Bouwen'-bijeenkomst vrijwel altijd rekening met het idee dat er wel eens iets op de loer kan liggen; ze fietsen liever een kwartier om teneinde mogelijk linke plaatsen te mijden. Op zich is het dan natuurlijk te gek dat op die angst niet adequaat wordt ingehaakt door de (stedenbouwkundige) autoriteiten; vaak wordt nog gezegd "Dan had je daar maar niet moeten fietsen", "Je zal het wel uitgelokt hebben", "Waarom trek je dan ook zo'n korte rok aan?", of "Dan moet je je maar eens wat weerbaarder opstellen". Jaja.



Een eng plekje (foto Jean-Pierre Jans)

Wie dat zegt heeft nog nooit gevoeld hoe het is om 's nachts over het pad langs de Maas tussen Hotel Maastricht en de Kennedybrug te fietsen en plotsklaps een schaduw achter een van die bomen te ontwaren. Of hoe het is om Randwyck te doorkruisen door modder en duisternis. Of om op het fietspad achter de riante Meubelboulevard te rijden, waar de week daarvoor nog een vrouw van jouw leeftijd verkracht en ernstig mishandeld is. Of langs de bosjes op de weg tussen Vijverdal en de rest van de beschaaft wereld waar een meisje tot twee maal toe geslagen is. Of 's avonds op de Meerssenerweg. Of op het duistere fietspaadje van nog geen honderdvijftig meter lang door het Stadspark, waar altijd maar een gemeente-keetje staat waarachter zich het grootste boeventuig kan verstoppelen. Of de weg naar Neerkanne, waar alle kamers zo goedkoop zijn...

Maastricht wil meedingen naar de titel van (spiegeltje, spiegeltje aan de wand) schoonste stad in het land. Overigens dunkt mij dat dat met al die confetti en fritures nog wel eens op een débâcle zou kunnen uitlopen. Misschien dat het leuker zou zijn om de veiligste stad in het land te willen worden. En niet alleen de verkeersveiligste stad, zoals Den Helder dat vorige week werd; nee, ook mensveiligste. Daartoe zouden volgens "Vrouwen en Bouwen" ondermeer de volgende verbeteringen onder handen genomen kunnen worden: duidelijke heldere (natrium-)verlichting, plaatsing van 'alarmpalen' bij notoir enge plekken, verwijdering van obstakels (bosjes, muurtjes, bouwkeetjes) direct langs potentieel enge weggetjes, meer (politie-)surveillance, wegnemen van onoverzichtelijke plekken (vooral bochten; woonerven zijn mogelijk Eng) uit straten en lanen, enzovoorts. Wie weet zijn ze -zonder dat ik daar iets van merkte- al begonnen met het veiliger en gezonder maken van de Parel van Limburg. De uitnodiging van het Maastrichtse congres spreekt in ieder geval over een sessie waarin getoond zal worden (zowel in Maastricht als in Luik) hoe de kwaliteit van het buiten-begeuren kan worden omhooggestuwd.

Nu moet ik zeggen dat ik er niet zo heel veel vertrouwen in heb. Uiteindelijk wordt de wortel van het kwaad immers niet uitgeroeid; je kan steegjes als de Kattenstraat, Leliestraat of Heilige Geest nog zo goed verlichten, zo lang er mensen (mannen) zijn die in de waan leven dat zij juist daar met geweld hun wil kunnen opleggen aan anderen zal er niet bar veel veranderen.

Evelyn de Leeuw